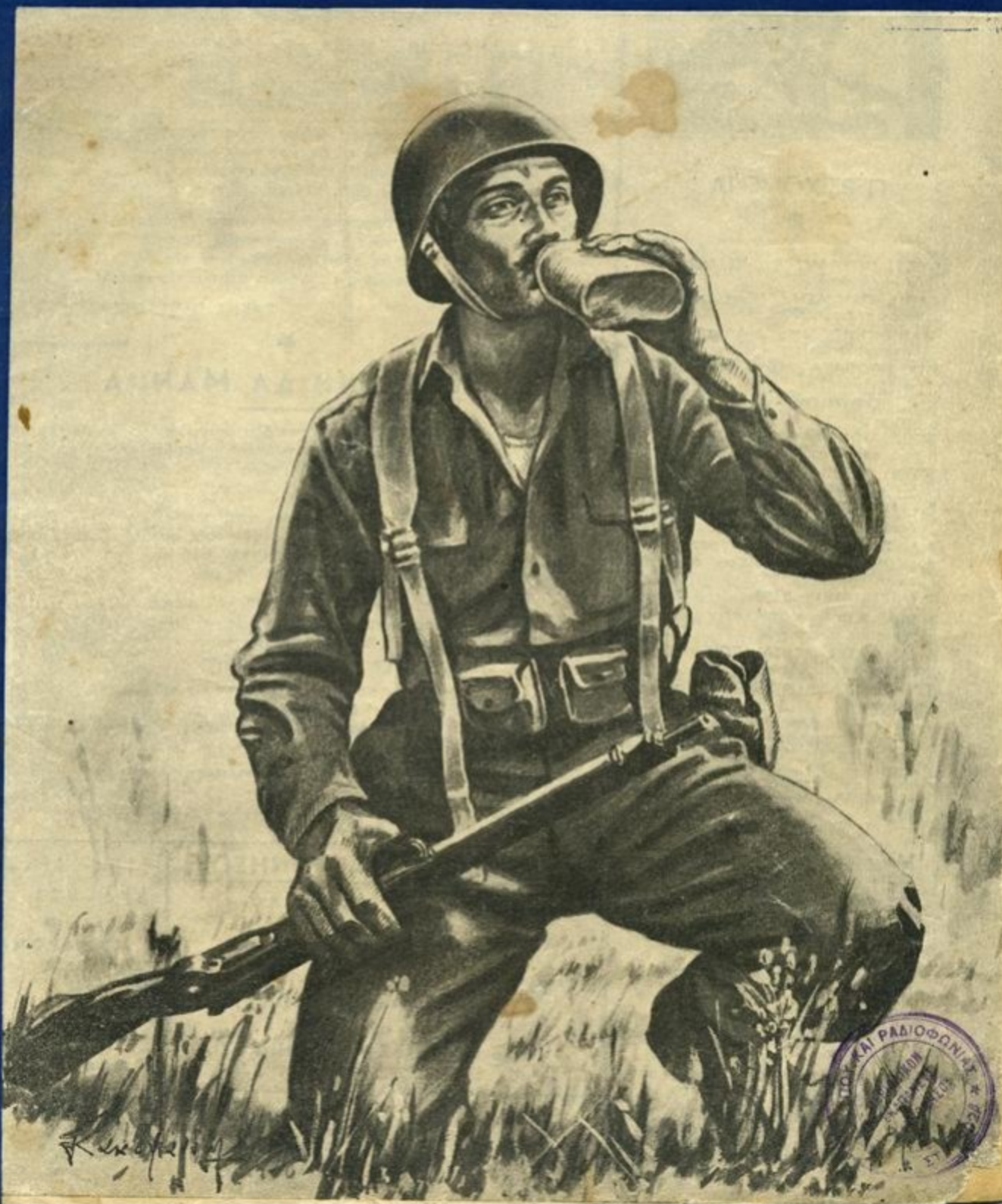

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ
1949

ΕΤΟΣ Α'
ΤΕΥΧΟΣ 4

ΣΚΑΠΑΝΕΥΣ ΜΑΥΡΟΝΙΣΣΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΕΥΣΤ. ΠΟΥΛΑΝΤΖΑ :** 'Ο σημερινός αγών (δρβρο).
- ΤΑΚΗ ΠΑΝΤΑΖΗ :** "Ένας κίνδυνος (κοινων. επιφυλλίδα).
- ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΡΑΛΗ :** Δυό περιστερία (χρονογράφημα).
- ΜΙΧ. ΠΡΟΒΑΤΑ :** Κάτω από τη λούφα (διήγημα).
- ΝΙΚ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ :** Λορέντζος Μαβίλης.
- ΘΕΟΔ. ΒΟΝΟΦΑΚΙΔΗ :** Τò φάντασμα του Μισούλη.
- ΣΠΥΡ. ΔΕΜΕΝΑΓΑ :** Προσωπικότητες στο χακί (εθύμογράφημα).
- ΕΛ. ΝΕΓΡΕΠΟΝΤΗ :** 'Αναβατισμός (ποίημα).
- ΑΘ. ΣΑΛΛΑ :** 'Οργάνωση παραγωγής.
- ΑΝ. ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΥ :** Γύρω από τη μουσική.
- Γ. ΔΙΖΙΚΙΡΙΚΗ :** 'Η Βυζαντινή Τέχνη.
- † 'Αρχ. ΣΤΥΛ. ΚΟΡΝΑΡΟΥ : 'Η ύπέρμαχος Στρατηγός.
- † 'Αρχ. ΚΩΝ. ΑΓΡΙΑΝΙΤΟΥ : Αυταπάρνησις και Σταυρός.
- ΤΑΚΗ ΜΕΤΑΞΑ :** "Ασβεστοί πόθοι (διήγημα).
- 'Επίσης ποικίλη άλλη ύλη με λαογραφικά στρατιωτικά, έγκυκλοπαιδικά θέματα, 'Αθλητισμός, τέχνη, παιχνίδια, έκλ. επιστήμη, ανέκδοτα ως και ρεπορτάζ από την ζωή των Μονάδων Μακρονήσου.

- Τò εξώφυλλο ανήκει στον καλλιτέχνη Ι. Κακογιάννη.
- Οι φωτογραφίες της τελευταίας σελίδας αναφέρονται εις τας επισκέψεις του αρχηγού του ΓΕΣ (άντ)γου κ. Κοσμά Γεωρ. (άνω) και του ύπουργού της Παιδείας κ. Τσάτσου Κων. (κάτω) εις Μακρονήσον.
- Τò φωτορεπορτάζ της Μακρονήσου στους στρ. φωτορέπορτερ των Μονάδων.
- Τα σκίτσα στον σκιτσογράφο μας στρ. Θ. Κόκκινα.

Στήν Παναγία της Τήνου

ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΡΑ

Τά σήμαντρα άντηχούνε στο Αιγαίο από της Τήνου τά καμπαναριά Στραφτοκοπούν τά κύματα στο νέο άχò που ώς τ' άκρινά λαλεί χωριά...

Δεκαπενταύγουστο. Καρπίζει ή πλάση και τ' άνθι στών άνθρώπων τις καρδιές —τήν εύωδιά τους μπρός στο εικονοστάσι ξεχύνουν μ' άσπρα κρίνα άγκαλιές.

«Θιού Μητέρα χαίρε...» ύμνοίν τά χείλη πιστών 'Ελλήνων κι' ό λιθωνιτός τά δοξολόγια Χερουβείμ τυλίγει, 'Αστράφτει ό πολυκάντηλος ναός!

Ντύνεται τ' δροβρου πάχη τουλουπάνι ή "Ελλη κι' άσπιλες φυχές κινούν από την 'Αλβανία με στεφάνι —τήν ώρα 'Υπέρμαχο δλοι προσκυκνών.

Τά σήμαντρα άντηχούνε στο Αιγαίο... Με τούς άχούς τους στέλλε Παναγία ερήνης περιστέρι από τό τέμπλο τών κρίνων... Δάκρυα πνίγουν την καρδιά!

ΤΑΚΗΣ ΠΑΝΤΑΖΗΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΜΑΝΝΑ

Κι' αν ή καρδιά σπαράζει ματωμένη κι' αν μώργωσε τό πρόσωπο ή ρυτίδα στα δάθεια μου στο σώμα κάτι μένει τάτι κρυφοθεριεύει την ελπίδα.

'Ελπίδα που την άνοψε παιδί μου τ' άντρειωμένο χέρι, ό γδικιωμός σου, τη θέριεψε πιο πάν' άπ' την φυχή μου Φωτιά πελώρια, ό ήρωϊσμός σου.

Λαμπάδα άσβεστη στολίδι τών αιώνων, παράδειγμα στις νιές γενιές, σ' άνήκει βαρεία κληρονομιά θυσίας πόνου περήσανο περπάτημα στη Νίκη.

Για την πατρίδα μιá φορά κανείς πεθαίνει και γίνεται' όλοκαύτωμα παιδί μου, τράβα μπροστά κι' ή δόξα θα διαβαίνει στ' άχνάρια σου, να τρέμουν οι έχθροί μου.

ΑΘ. ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

'ΣΚΑΠΑΝΕΥΣ ΜΑΚΡΟΝΗΣΟΥ,

Μηνιαίο Περιοδικό
τών

Μονάδων Μακρονήσου

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ:

ΥΠΟ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ
και

ΡΑΔ ΣΦΟΝΙΑΣ ΜΑΚΡΟΝΗΣΟΥ
Σ.Τ.Γ. 9028

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ
ΔΡΑΧΜΑΙ 2.000

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

'Ετησία 24.000
'Εξ-μηνος 12.000
Τρίμηνος 6.000

Τιμή δια Σκαπανεύς
Δραχμ. 1000

ΕΚΘΑΠΑΝΕΥΣ ΜΑΚΡΟΝΗΣΟΥ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ο ΣΗΜΕΡΙΝΟΣ ΑΓΩΝ

Ο αγών τόν οποίον από της 3ης πρωινής ώρας της 28ης Οκτωβρίου 1940 ηρώχισε το Ελληνικόν Έθνος και συνεχίζει χωρίς διακοπήν αποτέλεσε την τιμίαν και άπορεκκλιτον συνέχισιν της δραματικής παρείας της Έλληνικής φυλής διά μέσου τρικυμιών και καταϊδίων προς την εκπλήρωσιν της ιστορικής της άποστολής.

Τρεις χιλιάδες χρόνια γραπτής ιστορίας Έλληνικής, γεμάτης θυσίας και δόξης και δάκρυα και ήρωισμούς και καταστροφές και άναγεννήσεις δέν έγηρασαν την φυχή της φυλής.

Μέω από τό έρείπια και άπ' τις φλόγες και ύστερ' από τις καταστροφές, μία νέα ψυχή ξεπροβάλλει, γνήσιω Έλληνική, με καινούργια ζύνομι και με άκατάβλητη πίστι. Δέν της λείπει τίποτε από τό βασικό της συστατικό ούτε σε προτερήματα, ούτε όκόμη και σε έλαττώματα. Και έάν κάδε σφαιρ. αυτούς απέ τους ξένους, που έπιπόλαια μάς έρευνούν, φαινόμεσασε διαφορτικοί και έσφαλμένο ή, κακόβουλα μάς άμφισβητούν την γνησιότητα της ιστορικής μας καταγωγής, νέοι θρύλοι και νέες θυσίες για τό ίδια ιδανικά, τό άθάνατα τό Έλληνικά, έρχονται εις άπόδειξιν της πλάνης ή της συκοφαντίας.

Και έάν άκόμη τό πυρ και ό σίδηρος των δυνάμεων του κακού μάς προεκάλεσαν καμμιό φορά κύποια έξωτερική παραμόρφωσι ή ό έξελισσόμενος πολιτισμός μάς άλλαξε τόν χιτώνα ή τό σανδάλια, ή άκόμη και τις συνήθειες της ζωής, όμως ή φυχή μας πιά μέσα παραμενει πάντα ή ίδια, έθικη, άμόλυπη, γνήσιω Έλληνική.

Μ' αυτή την αιώνια Έλληνική φυχή μάγονται σήμερα όλοι οι Έλληνες, κι αυτοί που ζούν κι άκόμη περισσότερο αυτοί που πεθαίνουν.

Σεις ήρωικοί νεκροί της Ελλάδος, που ποώτοι, όπως πάντοτε, στον τελευταίο αυτό ιερό πόλεμο που διεξάγει ό έλεύθερος,

δημοκρατικός κόσμος κατά της θανασίμου άπειλής του Σλαυικού Κμμουνισμού, έπληρώσατε με τό αίμα σας την άξιοπρέπειαν και την έλευθερίαν του ανθρώπου, έχετε δύο μεγάλα ήθικά δικαιώματα. Τό ένα προς τους ξένους: Νά μιλούν με σεβασμόν για την ιστορική μας πατρίδα και για τόν ήρωικό της Λαό. Και τό άλλο προς ήμάς τους λοιπούς Έλληνες:

Νά δικαιώσωμε τη θυσία σας με μία τελική και θριαμβευτική νίκη, ή να γεθάνωμε κι' έμεις για να δείξωμε σ' όλον τόν κόσμο και στις μεταγενέστερες γενεές ότι είμαστε γνήσιοι άπόγονοι των 300 του Λεωνίδα που έπεσαν στις Θερμοπύλες «τοίς κείνων ρήμασι πειθόμενοι».

Έσείς που άκλαυτοι και άκοινωνητοι και ίσως άκόμη και άσφατοι, παρεμένετε αιώνιοι άκοιμητοι φρουροί των πεπομένων του Έλληνικού Έθνους στα ματωμένα σύνορα της Έλληνικής Πατρίδας, έχετε κάθε δικαίωμα να ζητείτε έντονα και έπιτακτικά δικαιολογημένη έκδίκησιν.

Η Νίκη ή όριστική και ή δεδαία έναντίον εκείνων που έπνιξαν νήπια για να μήν τους προδώσουν οι φωνές των, εκείνων που κατακρεούργησαν γέρονς ή νέους άμφοτέρων των φύλων για να άποδείξουν την άφοσίωσιν των εις την βδελυράν κλίκαν των προδοτών του Ζαχαριάδη, ή εκείνων που κατέστρεψαν τόν ιδιωτικόν και τόν δημόσιον πλούτον της πατρίδος των για να δημιουργήσουν άθλιότητα, από την οποίαν ανασύρουν τά άβουλα θύματα των, έρχεται όλοταχώς να άξιοποίηση την θυσία σας.

Οι μπότες σας και οι άδελφές σας κι' έμεις όλοι μαζί, ήνωμένοι στον άγώνα, κλίνομε εύλαδικά τό γόνυ σ' Έσάς τους συντελεστάς της ΝΙΚΗΣ τώρα που οι άκτινες της μαρτυρούν τό γλυκοχάραγμό της.

ΕΥΣΤΑΘ. ΠΟΥΛΑΝΤΖΑΣ

Η ΦΩΝΗ ΜΑΣ

Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΗΣ ΤΗΝΟΥ

Ανεκάνει ο εορτασμός της Παναγίας της Τήνου αποτελεί δια το φιλόθρησκον Έθνος μας σφοδρήν εκδήλωσιν της θρησκευτικής του λατρείας. Έπολλαπλασίασθη όμως απ' ότου η ιερούσολος φασιστική δολιότης έδολοφόνησεν ανήμερα της εορτής της τήν περήφανε «Έλλη» μας και η ζωόγονος πνοή της έπέπνευσε τό Γένος εις τον υπέρ Βωμών και Έστιών αγώνα κατά των επίδρομών. Άλλά ή Υπέουακος Στρατηγός ποδηγετεί τό μαχόμενον Έθνος και εις τον σημερινόν του αγώνα, ό όποιος διεζάγεται εναντίον ενός άθεου επίδρομους και ενός εξωμότου επιλήσμονος των προγονικών παρακαταθήκων. Διότι δέν ήγνόσαν και δέν προσέβαλον οι Ίταλοι μόνον την Παρθένον με τών τορπιλλισμών της «Έλλης» Περισσότερον την ήγνόσαν και την προσέβαλον οι άνθρωποι του κακού, όταν στην Γέννησι του Υιού της έδεήλωσαν τον άγγελικόν όμνον της Ειρήνης και αίματόβασαν την Κόνιτσα.

ΤΟ ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ

Η εντός πενήτημέρου πλήρης εκκαθάρισις του Καΐμακτσαλάν, απέτελεσε άσφαλώς δια τον Ζαχαριάδη, πού τό χαρακτήριζε «κάστρο άπόρθητος», όδυνήραν έκπληξιν. Καί δέν είναι ή τελευταία. Ο Έθνικός μας στρατός στην ηρωική του πορεία είναι άποφασισμένος και θα σπάση ταχύ και τό υπόλοιπον δάθεν «άπόρθητα κάστρος» και «συμπληνάδες» του αλαβοκουμουνισμού, διασφαλίζοντας υπέρ του Έθνους την Έλευθεσίαν και την Ανεξαρτησίαν, τάς όποιάς αγωνίζονται αυτοί να εκωλύσουν εις τους Σλαίους.

Ο ΤΙΤΟ

Ο Τίτο, πού αποτελεί χωρίς άμφιβολία, την πιο τραγική μορφή της εποχής μας, άποφύεται από τον βανάκιον ρωσικών ενσγκαλισμών και προσπαθεί να έξέλθη της δουλοπαροικίας, εις την οποίαν εκουσίως υπέβαλεν έαυτόν και τον λαόν του. Έμεις παρακολουθούμε τίς έστω και καθυστερημένες όμιολογίες του περί των ρωσικών άποπαικτικών διαθέσεων και της ενισχύσεως των Σλαουσομμωριστών και έλεγεμολογούμε τό κατόντημα των ζωών του παραπετόσματος. Τί να σκέπτανται όμως οι δάθεν άγωνιζόμενοι υπέρ της ανεξαρτησίας της Ελλάδος κομμουνιστομμωρισται πρώην φίλοι και τώρα ύδρισται του :

ΑΝΑΓΝΟΡΙΣΙΣ

Ο μήνας που μας πέρασε εκάρησεν εις την Μακρόνησον έκλεκτάς έπισκεψείς έπιφανών εκπροσώπων της στρατιωτικής, πολιτικής και πνευματικής ήγεσίας του τόπου. Τό γεγονός δέ ότι ή έπισκεψίς των συνοδεύετο και από τάς πλέον τιμητικάς δια την Μακρόνησον εκδηλώσεις των, έποτελει άνάγλυπον άπόδειξιν της καθολικής άνάγνωρισέως του υπέρχου και εθνωφελούς έργου πού συντελείται στό νησί μας.

ΚΡΙΣΕΙΣ ΔΙΑΠΡΕΠΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΜΑΚΡΟΝΗΣΟΝ

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ Γ.Ε.Σ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ κ. Γ. ΚΟΣΜΑΣ : Έμεινα άπολύτως εύχαριστημένος. Παράστασις στολή παρέλασις, όλα άμειπτα. Εύταξία και καθαριότης καταυλισμού και έστεγασμένων νων χώρων άπολύτως καθαρά και άρίστως διατεταγμένα. Ο ένθουσιασμός των οπλιτών άπερίγραπτος.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ κ. Κ. ΣΤΑΤΙΟΣ : «Όλοι στη ζωή μας πρέπει να περνούμε μία Μακρόνησο. Σάς σέβομαι, γιατί είστε ζωντανά στοιχεία. Συζητήσατε, πολαίφατε με τά έρωτήματα της ψυχής σας και καταλήξατε με άκράδανη πίστη στην άλήθεια. Τό θαύμα αυτό είναι Έλληνικό κ' έγινε με την πειθώ, τη στοργή, την κατανόηση, την έπιείκεια, τη δημιουργία».

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ Α.Σ.Δ.Α.Ν ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ κ. Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ : «Ηδυνήθη να συλλαβώ τον σφυγμόν Αξιωματικών και οπλιτών. Άπερχομαι με έξαιρετικήν χαράν, αλλά και έθνικην υπερηφάνειαν, διότι έννοιωσα τον σφυγμόν αυτόν να μου λέγη «εδώ δέν πάλλουν παρά καρδιαί της αιώνιου ωραίας χώρας, τής Ελλάδος».

Ο ΠΡΕΪΒΕΥΤΗΣ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ κ. ΓΟΥΪΝΣΦΕΛΤ : «Έπιβηθώ να συγχωρώ τους εισηγητάς του θαυμασίου πειράματος, τό όποιον έδον ένταύθα, εις Μακρόνησον».

Ο ΤΕΛΟΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ, ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ κ. Γ. ΣΤΡΑΤΟΣ : «Είμαι σημερινό ή τετάρτη έπισκεψίς την ύποϊαν ενεργώ εις την Μακρόνησον. Η έντύπωσις της όποιαν μας έπροξένησεν ή τετάρτη αυτή έπίσκεψίς δυσκόλως δύναται να περιγραφή. Τί να έξάρω πρώτον και τί ύστερον; Την τάξιν; Τά έκπολιτιστικά έργα; Τους υγιεινούς κανόνας υπό τους όποιους ζούν; Τάς πνευματικές άποσχολήσεις; Ό,τι κι όν γράφω είναι πολύ όλιγώτερα απ' ό,τι αισθάνομαι, αλλά και απ' ό,τι συμβαίνει πράγματι. Αισθάνομαι υπερηφάνειαν διότι είμαι έκ των πρωτεργατών της ίδιας, άλλ' όφείλεται τιμή μεγάλη εις τους συντελεστάς του έργου και ίδια τον Συνταγματάρχη Μπαϊρακτάρη και λοιπούς αξιωματικούς».

Ο ΤΕΛΟΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ, ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ κ. Π. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ : «Είμαι κατενθουσιασμένος από την έπίσκεψίν μου και εύχομαι αυτός ό τόπος να συντελή εις την λήξιν του αγώνος αυτού».

Ο κ. ΚΡΟΦΤ ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΜΑΡΣΑΛ : «Σφάλματα μπορούν να κανουν όλοι οι άνθρωποι. Ν' αναγνωρίζουν όμως τά σφάλματα τους μόνο υπεράνθρωποι μπορούν. Μόνον οι πραγματικά γενναίοι είναι ίκανοί για τέτοιο πράγμα. Ίκέπτομαι εμεις τώρα τί θα έξβλεπα άν δρισκόμουν σε μία απ' τίς χώρες του Σιδηρού Παραπετόσματος. Είμαι εύτυχής πού δρισκομαι εδώ κι' όχι εκεί. Έδώ κοντά σε σας πού σε λίγο θα πάτε να πολεμήσετε για τη μεγάλη Ίδια της Πατρίδος και της Δημοκρατίας».

Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ κ. ΡΑΝΣΙΜΑΝ : «Η Έλλάς του μέλλοντος άνοικοδομείται ένταύθα και είναι συγκινητική εύχασίστησις δι' ένα φιλέλληνα να βλέπη τότο «ΖΗΤΩ Η ΕΛΛΑΔΑ»

Ο ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ κ. ΛΑΜΠΡΟΣ Γ. ΚΟΡΟΜΗΛΛΑΣ : «Πιστεύω ότι έλοι οι πολίται πρέπει να πράξουν, να γνωρίσουν και να ζήσουν στην Μακρόνησο. Τότε θα νοιώσουν ότι είναι Έλληνες και πώς σαν Έλληνες έχουν περισσότερα καθήκοντα απ' όσα σήμερα μοιάζουν, ή ίσως πιστεύουν ότι έχουν. Έδώ ή κανείς έναν άλλον άέρα».

Ο Δ)της της Α.Σ.Δ.Α.Ν Αντιστράτηγος κ. Γ. Παπαγεωργίου και ο τέλος ύπουργός κ. Γ. Στρατός, έπιβηθόν τον Β'Ε.Τ.Ο. συνοδεύόμενοι υπό του Δ)ντου ΒΧΙ)ΓΕΣ Σιν)ρχου κ. Γ. Μπαϊρακτάρη και Δ)του του Β'Ε.Τ.Ο κ. Τζανετατό

ΕΝΑΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Προσκυνητής μαυροφορέμης πάλι η Ελλάδα, ξεκινά για το δωμάτιο της Παρθένας. Μάνα πικραμένη και τυραννισμένη, με το στεφάνι μιάς δεκαετίας μαρτυρίου και νίκης. Σιγομιλά πάλι μπροστά στο βυζαντινό εικόνημα με τη μεγάλη μάνα του πόνου. Σιγομιλά και λουζάει από ποτάμι άστεριεμένο έγκαρτέρησε και ελπίδας, που δροσερό έρχεται απ' τα μεγάλα μάτια της Παρθένας, πίνουν χωρίζει όλο τον ανθρώπινο πόνο...

Πρέπει να σταθούμε σημερα όλοι μας με συντριβή μπροστά στο μαυροφορέμένο τσούτο προσκυνητή που πέρασε καιοτραχάλες στενωπίες, για νάρθη ευπόλητος και ξεχυσμένος μέχρι εδώ. Μα είτε γέρος με ματωμένο ρούχο και στεγνωμένα χείλη είναι, είτε μάνα με στερεμένα δάκρυα, είτε κορίτσι που δε γνώρισε τη λουλουδία της ζωής, γιατί τάνηξαν τα αδιάκοπα αναβυλικά, είτε στρατιώτης με ρυτιδωμένο μέτωπο — δεν ξέρω, 'Εγώ βλέπω την 'Ελλάδα με το στεφάνι μιάς δεκαετίας μαρτυρίου. Από το 1912 βέβαια κλυδωνίζεται ο τόπος αυτός από πολεμικές άνταρες. Γούτη η άγρια ώρα όμως στάθηκε χωρίς έλεος. Μπόρες ασταμάτητες από χρόνια δέροναν αυτό τον τόπο κι' αυτούτους ανθρώπους και όλαένα δεκατίζουσαν. Και είναι ανάγκη να προσέξουμε και να εντίναμε τις πνευματικές μας δυνάμεις, γιατί τέτοιες τρομερές δοκιμασίες ένα από τα δυο ετοιμάζουν: Η ΤΟΝ ΕΚΦΥΛΙΣΜΟ Η ΤΗΝ ΑΝΟΔΟ.

Προβλέπω κάποιο ξάφνισμα στο πρόσωπο του άναγιωστή. Θα τον προλάβω. "Ας μη μου πη ότι ροδίζει η Νίκη και ο σκεπτικισμός πρέπει να απομακρυνθή. "Ακριδός επειδή ροδίζει η Νίκη οι προσπαθειές μας πρέπει να αυξηθούν και να συνεχισθούν και στής ειρήνης τη μάχη. Τα έθνη κάνουν κτήμα τους τη Νίκη με την άγρυπνη ενεργητικότητα και δρέπον τους πολυμίσθους καρπούς της Νίκης, όταν νικητές σταθούν και στη μεγάλη μάχη της ειρήνης. Γνωρίζουμε ότι ο ελληνικός λαός τις περισσότερες φορές που δοκιμάστηκε στο χιουενηρι της θυσίας το μέταλλο της ψυχής του αποδείχτηκε χρυσόφι αλώβητο. Έχουμε όμως και την επίγνωση της φύσης του κομμουνισμού. Και το νυστέρι των προσπαθειών μας πρέπει να κρατηθή ακούραστο γιατί οι πολυχρονες διαγωνίσεις που έγιναν στη χώρα αυτή απέδειξαν ότι ο κομμουνισμός είναι άρρωσטיα δεχάπληξη μεταδοτική και θανατηφόρα, αλλά και ότι μετά την πολυέροδη θεραπεία άφικει ΓΑΓΓΡΑΙΝΕΣ ΚΑΙ ΕΛΑΤ ΓΩΜΑΤΑ, άν η θεραπεία δεν γίνει με σύστημα ή άν περάσει οδύνατους οργανισμούς ή σήψη.

Στη Μακρόνησο παρεσχίθη η ευκαιρία σε μία καραντίνα μακριά απ' το θορυβο του κέ

σμου με την αυτοεπίγνωση και την πολυποικιλία γνωριμία και έμβάθυνση στους κορμούς του πνεύματος, να γίνει η απομόνωση του μικροβίου και η ετοιμασθή ένας ψυχολογικός επανεξοπλισμός. Τα έρεπια όμως έχουν πληρωθεί όλη την 'Ελλάδα. Και άν είναι δυστυχώς μόνο υλικά. Είναι και ήθικα και ψυχικά. Γι' αυτό και η άνοικοδόμηση που άρχισε όφείλει να είναι και ήθικη και ψυχική.

Και δε μιλά μόνο για το μεγάλο, το άληθινό βασυ έργο της διαφώτισης του λαού. 'Η περιβαλση που θα εξοικονογήγι' αυτό το ζήτημα θα είναι τεράστιας έκτασης. Γιατί και αύριο, ο ελληνικός κομμουνισμός νικημένος για τρίτη φορά από το έθνος, θα επιδιώξη και πάλι να ξαναπάση εθνηικά τη χαμένη του δύναμη. Είσηνικά, όσο επιβάλλονται τα ποσοχήματα. Στρατηγικός σκοπός του και τελικός θα είναι πάντα ο ίδιος: 'Η βίαιη κατάληψη της εξουσίας.

'Αλλά είπα, δε μιλά μόνο για τη διαφώτιση. 'Η άρρωσטיα του κομμουνισμού άρχισε κιόλας να ετοιμάξη για την αύριανή κοινωνία ιδιόμορφους τύπους, εκτρώματα έγκληματικά, άναίσθητους, αδάντροπους, άνώμαλους και νευρωτικούς ανθρώπους. 'Ο ιστορικός Θουκυδίδης, ο μεγάλος αυτός άνατόμος του πολέμου, κριτικάροντας αίτια, καταστάσεις και αποτελέσματα του μακροχρόνιου Πελοποννησιακού πολέμου, προέβαινε σε διαπιστώσεις που είναι επίκαιρες πάντα. "Ας θυμηθούμε λίγες φράσεις, που ζητούν να δείξουν στην έξωτερική άλλαγή της σημασίας των λέξεων την έσωτερική κατάπτωση που τρώει την ψυχή: "Ακόμα και το συνηθισμένο νόημα που είχαν οι λέξεις για τις πράξεις, το άλμασαν όπως άρσεσ καθενός. Την άποκοτιά την παράλογη την είχαν παλληκαριά ετοιμη να θυσιάσθη για τους συντρόφους της: την άναβολή την προσεχτική — δειλία μασκορεμένη όμορφα τη σωφροσύνη — πρόσχημα της άνανδρίας και τη σύνση σε κάθε τί — αδράνεια για το κάθε τί. "Η μανιασμένη παραφορά λογαριάστηκε σαν κάτι που άνηκει στον έντονα, να καλοσκεφθή όμως κανείς με ασφάλεια, δεν ήταν λέει παρά πρόφαση εύ-

λογη για να ξεφύγη... "Οποιοσ κατάρβωνε να έπιβουλε τη τον άλλο ήταν τάχα συνυτος, ακόμα πιο ικανός όποιος πρόφτανε να ύποφιασθή την έπιβουλήν.

Μιά άποσύνθεση δηλαδή ψυχική καθώς κλονίζεται αυτό που συγκροτεί και συγκρατεί τον κόσμο της ψυχής, η πίστη στις μεγάλες αξίες της ζωής. Γι' αυτό και για τις ήθικες συνέπειες του λοιμού, που εξόσπασε τότε στην 'Αθήνα, θα διαβάσουμε τούτα τα λόγια: "Και τα ιερά, όπου είχαν κατασκηνώσει ήταν γήματα νεκρούς, έτσι που πέβαιναν μέσα σ' αυτά γιατί ήταν το κακό τους πήρε άλωοδιόλου από κάτω, οι άνθρωποι μη έγοντας τι να γίνουν γύρισαν κι' άοκισαν το ίδιο κι' η λογαριάζουσαν ούτε Θεού ούτε ανθρώπου νόμους... Τώρα άποτρώμουμε πιο εύκολα ό ένας κι' ο άλλος αυτό που άλλοτε κούδονταν να το κάνει, μόνο και μόνο για την εύχρησιστήρη του... Να κουραστή στο πνί για χάρη αυτού που τίπτετε καλό, γι' αυτό δεν ήταν κανένας πρόδομος... Μονάχα ό,τι έδινε στην ίδια ώρα πάνω εύχρησιστήρη κι' ό,τι συντελούσε απ' όπαυθήποτε σε τούτο, αυτό έφτανε να πιστεύεται και καλό και χρησίμος.

"Αν ο Θουκυδίδης ζούσε το σημερινό κομμουνιστικό ζήτημα τι θα έγραφε; Πρώτη φορά ύστερα από έργασια και έξιλιξη τώων αιώνων παρουσιάζεται ένα τόσο έξωφρενικό ρεύμα όπισθοδρομήσης και ήθικης διάδοσης. Χρειάζεται προσοχή. Στην αρχαιότητα ύπρχε διάταξη οι πόρνες να μη μπαίνουν σε μέρη που πυροειρόσκονταν τίμιες γυναίκες και τί: ξισφθέρουν. Σήμερα συμβαίνει να φοβούμαστε την ήθικη κατάσταση της κοινωνίας μας στην 'πικονομία της με τον κομμουνισμό. Γιατί ο ξεπεσμός και το ρεμπλιό δεν παρουσιάζεται μόνο σ' αυτούτους που τα έχουν σαν όρχη και τα διδάσκουν. Κι' εσύ που χτυπάς τους κομμουνιστές, μοποι' να μην έχεις φόβο να μιληθεις από την αντιπατριωτική ιδεολογία τους. 'Αλλά ο κομμουνισμός είναι κοσμοθεωρία και στην έφαρμογή της δημιουργεί κατάσταση ήθών. 'Ο συμβοιτισμός σήμερα δεν είναι μόνο στα δονά. Είναι ένας θοαννης που νικίζει ό-

πό δίπλα μας. Μία μεγάλη σκιά πέφτει πάνω στην κοινω νική μας ζωή σ' όλες τις έκδηλώσεις της. Μία μεγάλη σκιά πέφτει και δυσκολεύομασε να την ξεχωρίσουμε, επειδή βρίσκεται κάτω απ' το δε σ' σύννεφο του συμβοιτισμού που είναι μπροστά μας. Στο καταματωμένο ελληνικό τοπίο, που άλλοτε λαλούσαν οι φιλόλογες και φιθιόλογες οι έλιες, έχει δημιουργηθή κλίμα άρωματημένο και άτυοσφαίρα δύσσομη. Έχασε κάθε σημασία το ήθος και ξαναπέρασε τα πρώτα το πάθος. Οι έννοιες του νομίου, του δικαίου, του ήθικου του άξιοπρεπούς, του ανθρώπινου ύπείστησαν τερατώδη διαστρέβλωση.

Καμιά άμφιβολία ότι το έθνος περνά ώρες κρίσιμες. Καμιά άπελπισία όμως δεν ύπορει να μας καταλάβει. Αυτό το έθνος που άναστήθηκε απ' τα έρείπια και έξετέλειε τους νέους έπιβουλεύει της λευτεριάς του, με την έφτάμψη ιδιοσυγκροσία και που την άναγεννητική του όρημ 'ΕΙΝΑΙ 'ΙΕ ΘΕΣΗ Η δημιουργήση στον οργανισμό του μόνο του — με μικρή προσπαθεια — τα αντίστοιχα που θα έξου δειρώσουν τον κίνδυνο. "Ολα, άνειαιρέτως όλα, πρέπει να γίνουν προφώρα για να σταθούν βαθισ και να παρημειώμε τέτοιαι και μετά τη Νίκη. 'Ο κομμουνισμός δεν θα δει στην 'Ελλάδα μιμητές των τρόπων του και της ιδιοσυκροσίας του. Το έθνος θα ύπερηβήση την τάφο του εκφυλισμού και ΘΑ ΒΑΔΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΟΔΟ.

Είναι χαρακτηριστική μία φράση από άρθρο που δημοσίευσε ο διανοούμενος Ρ. Β. Λαίηλ στον άγγλικό Τύπο, άφοι γύοισε τελευταία από άποστολή της διεθμιστικής έργάνωσης του «'Ηθικου επανεξοπλισμού», που έπισκόφησε τη χώρα μας. "Αναφέρεται στη Μακρόνησο — ζωντανό κομμάτι των νέων έθνικών έπιτεύξεων: "Αλλά η ιδέα, γράφει, που αντιπροσωπεύουν (οι Μακρονησιώτες) είναι ασφαλώς περισσότερο άνησχητική για το Κρεμλίνο κι' απ' τις φιλολογίες τους... Αυτή η ιδέα, η αιώνια κι' άπαύλη ελληνική ιδέα θα δώσει και να λι το σφρίγος, για την έντιμη τάπση κάθε κινδύνου. Αυτή που κάνει και το Θουκυδίδη να ξεπηδά και ν' άνταριάζεται, από πίστη στην 'Ελλάδα, έτσι κι' αν γράφη την ιστορία της μεγάλης έκείνης ήθικης περιπέτειας. Αυτή που κάνει τέ μαστωικό γένος και τίπηρε να δαδίζη με κατάνυξη στέ θρησκευτικό του προσκύνημα. Γι' αυτό ο έσπεριό που θα σημαίνουν φέτος το δεκοπενταύγιστο δεν θάναι μόνο οι ήχοι της καστερίας και της προαίωνης λατρείας των ίδεοτών ποών ενός λαού Σύγγουσα θήναι καμπάνες της Νίκης. Της Νίκης της 'Αρετής και της κατάπτωσης της κακίας.

ΤΑΚΗΣ ΠΑΝΤΑΖΗΣ

Η ΝΕΟΤΗΣ ΔΕΝ ΕΠΙΛΑΣΘΗ ΔΙ' ΗΛΟΝΗΝ ΕΠΙΛΑΣΘΗ ΔΙΑ ΤΟΝ ΗΡΩΪΣΜΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΝ

Με την αυστηράν τόλμην τών λόγων τούτων ο Γάλλος ποιητής Παύλος Κλωντέλ συναρπάσας την δεινώς ταλανισμένην μέσα εις το κενόν της πικράς αιδεοσιότητος και φρικτής απελπισίας ψυχήν ιεροού φίλου του την κατηύθυνε προς την οδόν της ρωμαλας αξιοποίησεως του μοναδικού δώρου της ανθρωπίνης ζωής, της θαλασρής νεότητος. Άλλά και η λαϊκή Μούσα, με την μνημειώδη εύρύτητα του λυρικού κροδασμού της, συνέθεσε την τραγικωτέραν επώδον της, διά να θρηνηση της νεότητος την απώλειαν, την θλιβεράν καμψίν της ζωτικότητος του ανθρώπου από την αλεβριάν-πνοήν των τυφώνων του χρόνου.

Και μία φορά είν' η λεβεντιά και μία φορά είν' το νιάτο νιάτα και πάλι νιάτα..

Διότι μαζί με την νεότητην έχθη διά ποντός και η πλέον εξαισιία ηλικία της ζωής μας. Η λαμπριτέρα, η πλέον θαυμασιτή και ζηλευτή εποχή μας αλλά διά τούτο ακριβώς και η πλέον σκυφανηθείσα, κρηπνιστος από τας παρξεις, εκείνας, οι οποίοι δεν ιδουήθησαν ποτέ από τον σφυγμό των στήθασσων χωμών της ή ατενίζου, τους νέους με τικρόχολον μειδιασμα, διότι οι ίδιοι δεν κατώρθωσαν μέσα εις τον παγερόν χειμώνα τών ετών, εις πείσμα του μαρσαμού, να διαφυλάξουν εις τὰ βάθη της ψυχής των άσβεστον την θεϊαν φλόγα της νεότητος.

Άπερισκέπτους και άσώτους και άκο-

λαστους υβρίζουν τους νέους. Και άπερισκέψιασ άποκαλούν το κυρίαρχον σάλπιγμα της καρδιάς, το όποιο εμπυχωίνει τον υβριαδικόν δρόμον των. Επιπολαίοτητα τιν' έλλειψιν κάθε ταπεινω και εις την σύσασιν του δειλου ύπολογισμού εις την άκαμαιον δραστηριότητα των. Την ακαταβλήτων ζωτικότητα των, την ιεράν άνυσχυσιν των, την άβολον μακίαν των να εξαγγιουσιν την ανθρωπίνην ζωήν υφούντες τον άνθρωπον εις κυρίαρχον της μέρας του, την βλέπουσιν με δυσπιστιαν, άν όχι με έχθρικήν καχυποψίαν, σιθρωποι, οι οποίοι μόνον εις την άποτυχίαν επέτυχον. Άλλά υπάρχει εύκολότερον πρόσχημα προς αυτοδικαιωσιν ενός πνεύματος άποτυχόντος, μιάς ύπάρξεως, η όποια άφησε να διασφύνη άνεκεμετάλλευτος, ως άμμος από τα δόκτυλά της, η γονιμωτέρα ηλικία; Βλέπουσιν τους νέους να φέρουν τα διασπασμένα χείλη των προς το κύτταλλον της άγνης χαράς, να ανασπνέουν με στήθη διάπλάτα τα μύς της αυγής των, να τραγανίζουν τους χυμώδεις καρπούς, με μίαν λέξιν να ζούν, και τους υβρίζουν άσώτους και ακολάστους εκείνοι, διά τους οποίους ούκέτι καιρός.

Εάν, θεβαίως, όλοι αύτοι οι άφορισμοί των έπιτιμητών της νεότητος δεν έφερον τον υπερσπτικόν μανδύα της γενικότητος, άλλ' εξετοξεύοντο εναντίον περιπτώσεων, αδέεις θα είχαν αντίρρησιν. Διότι είναι αληθές, ότι μερικοί νέοι εύρισκόμενοι, υπό συνθήκας ειδικάς χάνουν από τας χείρας των το ηρώδιον και, πλημμυρισμένοι από

καταστροφικήν και μαράν εύχαρίστησιν; αφίνονται εις το έλεος των κυμάτων του γόθους, τα όποια οδηγούν προς την νύκτα της άβύσσου. Ουδέεις όμως έχει το δικαίωμα, όταν μάλιστα διατείνεται ότι πάσχει διά το καλόν της νεότητος, να προβαίη εις τούταυς άσδεείς γενικεύσεις, να στιγματίζη με τόσην έλαφρότητα και να κατασφυκοφαντή μίαν ηλικίαν, η όποια, επί τέλους, είναι το καύχημα και το κόσμημα της ζωής. Όχι! Η νεότης είναι η πλέον έννη, η πλέον ιδεολογική, άπέλευτος, άσυμβίβιστος και δημιουργική εποχή μας. Δεν έχει νικηθή και εκφυλισθή ούτε το σώμα ούτε το πνεύμα από άθλιότητας και μοιρολατρικάς συνθήκας. Ό νέος κρύβει εις τα θεμέλια της ούσιας του την δράσιν και την νικην, όπως το σύννεπον τον κεραιών. Η ζωη μπροστά του άπλώνει τα έώρα της και αύτός, καθώς δεν τον σκιάζει ουδέ ύποψία θανάτου, δεν σπείδει, αλλά είναι εκλεκτικός εις την χαράν του. Ά-ευστών να σείση την φλόγα του εις τα έσήμερα έργα, επιχειρεί, καθ' όλας τας έποχάς, να άναστηλώση επί νέων δάθρων έλπίδος τον πολιτισμόν. Και διά να επιχειρήση τις την άναδημιουργίαν του Κόσμου, σημαίνει ότι γνωρίζει την σοβαρότητα του έργου του και είναι διά τούτο ήρω.

Δεν περιτεύουσιν όμως οι λόγοι, όταν έ-νώπιόν μας άστράπτει το προσόδειγμα της έλληνικής νεότητος, της μοναδικής εις ζωτικότητα και άποστολήν; Και άν η Έλλάς είναι του Κόσμου η νεότης, τί αντιπροσωπεύει η νεότης της Έλλάδος;

Σ. Ε.

Ίστορικό ανέκδοτο

Όταν γινόνταν ο Ρωσοτουρκικός πόλεμος στα τέλη του 18ου αιώνα θελήσαν κατάλληλη την εύκαιρία οι ύπόδουλοι Έλληνες να ξεσκαθούσιν. Είναι αλήθεια ότι σ' ώρισμένα μέρη ύπερσητοήθησαν κι' από την ταπεινή Αίκατεσίην, η όποια έβλεπε στην ήξένησή τους την ύποτίμηση του ένθρου τους. Όταν όμως έβλεψε τή συνθήκη του Καϊναρλί τούς άφησε άδοθήτους. Μάλιστα του Λάμπρου Κατσώνη που έδρασε στο Αίγαιο εναντίον του Τουρκικού στόλου του διέταξε το στασίτημα κάθε ένθρου.

Ό κραιβήτος καταδρομικός άπάντησε τότε: "Η Αίκατεσίην έκλεισε την Είσηθη της. Όμως έμεις δεν την κλείσαμε ά-κόμα...".

στέκεται ο συμμορίτης μπρός στα χαλάσματα, πλανιέται ή ματιά του για λίγο εδώ κι' εκεί κι' ύστερα πάλι κερφώνεται επίμονη τ' κρεμασμένο Χριστό. Μα άμέσως συνέχεται.

—Όχι, ψιθυρίζει, όχι. Σε έναν επαναστάτη δεν άρμίζουν αναισθητισμοί. Τι θα λέγαμε οι σύντροφοί μου του δημοκρατικού στρατού αν με βλέπανε να σταυροκοπιέμαι σά γρηά άμαρτωλή; Όχι!

Και με φόρα παίρνει τὸ γυριστό σοκάκι όπου τὸ καλύτερίμι δδηγεί στοῦ χωριού τ' άπάνω σπίτια. Τούτη τήν ώρα, ένα πιά-

ΔΙΗΓΗΜΑ Μικροδοξο

βροσμα.

—Μπιά; Έχουμε και τέτοια;

—Μή... μή... Θυμήσου τὰ πανηγύρια στους καλούς καιρούς... τὸν παπά Νικόλα που τὸν σταυρώσατε στή χοντροελιά στὸ Καματερό πέροι, θυμάσαι τὸν πατέρα σου που πέθανε... Μή, μή μὸύ κάνεις κακό... δὲν ἔχω χαφιά ή έρμη.

Έρχονταν σπαραχτική και άγρια μέσα στή νύχτα ή φωνή τῆς Ικεσίας.

—Φύγε γρηά.

Ποτέ προσταγή ανθρώπινη κι' οδύνη βαριάτου δὲν αντίηχε έτσι φοβερή. Τὸ ἔξερε καλά ο συμμορίτης. Δυὸ δῆματα πίσω απ' τή γρηά, κάτι κρύβονταν... φωμί... άλεύρι... φωμί...

Και δὲν γελάστηκε. Πεσμένη από τὸ σπρώξιμο ή γρηά κατάχαμα, παρακαλεί κλαψιάρικα.

—Μή τὸ πάρεις δλο... Μή θὰ πεθάνω ύστερα από τήν πείνα. Όχου, τρανὸ κακό που με δῆρκε άπόψε... άχου...

—Φωμί, φωμί. Τόση ώρα έκρυβες φωμί. Έχεις κι' άλλο. Που τὸ έχεις; Λέγε. Τὸ φωμί. Τὸ άλεύρι. Που;

—Άλλο, δὲν ἔχω άλλο.

—Λέγε. Λέγε. Έχεις φωμί. Κρύβεις άλεύρι. Λέγε.

—Θυμήσου τὰ Χριστούγεννα... τοὺς χαρούς... τή μάνα σου...

—Τὸ φωμί. Που κρύβεις τὸ άλεύρι;

Τὰ χέρια του Ντίνου Ζάρα, τούτη τή φορά παρατάνε τὸ όπλο και πλέκονται θανάσιμο στεφάνι στῆς γρηάς τὸ ζαρωμένο λαιμό.

—Μαρτυράς;

—Όχι αὐ... χου χρ... χου...

—Μαρτυράς; μαρτυράς;

...Κι' ύστερα, σάν έπαισε ή γρηά νά

ζαρωμένος τόσο, όσο όρίζει ή λούφα, σφίγγει στὰ χέρια του τὸ μάνιχεο κι' όσο τὸ αισθάνεται εκεί σιαμά του, ένα με δαύτον, τόσο άναρωτιέται αν είναι προστατής ή καταστροφή του! Η παραμικρή κίνηση, θάνατι στὸ θάνατο σινιάλο. Όλη του ή ύπαρξη έχει σβύσει, για νά μείνη φοβερή ή αίσθηση του τρόμου και τῆς πείνας. Άτέλειωτες οι άρες κάτω απ' τή λούφα. Μουδιασμένα τὰ βλέφαρα παύουν νά πειθαρχούν κάπου-κάπου στὸ κλείσιμο. Τότε λαζι με τή μέρα που έρχεται μ' δλη της τήν αυστηρότητα, τὰ σκορπισμένα λείψανα του θάμνου παίρνουν χίλιες δυὸ μορφές και σχήματα πολύχρωμα, έτσι καθὼς άκουμπάγε στὰ διαπλάτα του συμμορίτη μάτια, γίνονται μάγκες, πυρκαγιές, φόνι, δάκρυα, στρατιώτες...

»Η νύχτα. Πότε θάρθη ή νύχτα! Τὸν ίδιο πόθο έχουν δλο τούτα τῆς φύσης τ' άγρια πλάσματα. Στήν κάμα του μεσημεριοῦ, νύχτα συλλογιούνται τὰ πεινασμένα τσακάλια κι' οι σκαντζόχοιροι κι' οι άλεπούδες, τίς ίδιες ρίχνουνε στὸν ἥλιο που φωτάνει, ματιές μίσους. Μα κι' οι άνθρωποι... Τούτοι που γεννήθηκαν για νά γιορτάζε με τραγούδια τὸ φῶς τῆς μέρας, νά ποθούνε τῆς νύχτας τὸ σκοτάδι!

Τότε, θά δοθῆ τὸ σύνθημα, σάν φῆς τὸ δράδυ, σάν κάθε δράδυ και θά σαλέψουν τριγύρω οι λούφες για νά ξεράσουν κομμάτια ανθρώπινα. Πέντε, δέκα, δέκα πέντε κι' έναν, όση είναι ή συμμορίτικη ομάδα με τὸν άρχηγό. Κι' όσο υάρθη ή νύχτα, τήν ύπαρξη συνοδεύει κάτω απ' τή λούφα ή σκέψη.

»Ψῆς τὸ δράδυ... Είχε ξεκόψει ο Ντίνος Ζάρας απ' τήν ομάδα. Έτσι κάνουν οι λυκοί φορέξ φορέξ στήν καρδιά του λειψάνα σά δούνε πῶς ο κίνδυνος άπειλεί τὸ μαζικό τους πέρασμα... σκορπᾶνε δλη νύχτα, για νά γυρίσουν τὸ πρωί, δσοι γλυ τῶσουν στίς λούφες.

»Χιές τὸ δράδυ — άπό νωρίς είχε πάρει τήν άπόφαση νά διαβῆ τὸ ποτάμι — και τόπραξε. Μεσάνυχτα είχε κιάλας φτάσει στοῦ χωριού του τ' πρώτα σπίτια. Έρημιά στὸν κάμπο και στὸ θεριότικε φεγγάρι δὲν λαμποκοπάγανε τούτη τή φορά οι θυμαίνες. Καμμένος ο "Άγιος Δη μήτρης και στὸ μοναδικὸ δρέμι τῆς εκκλησίας ντουδάρι, κρέμαι μένη του Χριστοῦ ή εικόνα, τὸν κίτταζε παράξενα, βαρρέει κα' πρώτι; έβλεπε φορά ο κρεμασμένος Χριστός, τὸν Ντίνου Ζάρα. Κοντο-

νω απ' όλα ποθεῖ. Νά φῆ. Νά φῆ. Γκάπ, γκούπ, αντίηχουνε στή νύχτα τὰ δῆματά του.

—Όχι, οὐ, οὐ... τὸν ξαγνιάζει ένας άναστεναγμένος ποῦρχοντας από ένα μισογκρεμισμένο σπίτι... Όχι, οὐ...

Σφίγγουν τὰ χέρια του τὸ όπλο, ενώ ο δείκτης ρίχνει κιάλας τήν πρώτη σκάλα τῆς σκαντάλης.

—Ποιά είσαι;

—Όχου ή έρμη, δὲν ἔχω χαφιά πάλι άντάρτες, πάλι ἤρθατε; Καλὸς τα μου τὸ παιδιά, μα δὲν ἔχω χαφιά...

—Πάμε γρηά. Σε διατάζω πάμε. Μή ρεθῶσαι. Δὲν σοῦ κάνω κακό. Ποιά είσαι;

—Δὲν με ξέρεις; Έρχεται τρεμουλιαστή ή φωνή απ' τὰ χαλάσματα. Δὲν με ξέρεις; Είμαι ή μάνα του Βασίλη του δραγάτη του κουτοσχερί... Τὸ γυλιό μου σεῖς λὸν σκοτάσατε, γιατί ήτανε εργατῆς του κράτους... Πῆρατε και τὰ παιδιά. Τι τὰ κάνατε μωρά δυζαχταροῦδια;

—Έλόγιό σου είσαι βειά Σαράντω; Πῶς διάβολο δὲν έσυρες στὰ Τρίκαλα. Μπᾶς και δρουκολάκιασες;

—Όχου ή έρμη. Τι νά κάνω εκεί; Ποιά καλά νά πεθάνω δῶ που άναστήθηκα.

—Άντε γρηά έρτάψυχη, φασίστα γέννα. Δὲν έχεις άνάγκη. Με συλλογιέσαι; Είμαι ο Ντίνος. Ό γυλιός του φουερσορ.

—Ο Ντίνος; Κάτι σαλεύει απ' τὸ χαλάσματα και στοῦ φεγγαριού τή φῆξη παίρνει σχῆμα ανθρώπινο, καμπούρικο, που σέρνεται κατά τὸ συμμορίτη.

—Ο Ντίνος... εἰς του φούρνερη ο γυλιός. Πέρι με τῆ φωτιά έθιασες και τὸν πατέρα σου ζωντανό, από τή στεγνοχάρια του, νομιζοντάς σε σκοτωμένο. Η μάνα σου πῆρε τοὺς δρόμους και γύρε που ερίσκειται. Ζεῖ μερέ; Ζωντανός είσαι; Και τούτα που τὰ κάνατε; Τι σοῦ ελειπε παιδι και με τήν καταστροφή πῆγες νά μάς τὸ φῆρες; Θυμάσαι τὰ πανηγύρια, τίς χαρές, τὰ τραγούδια τίς καινούργιες φορεσιές, θυμάσαι... άχου κατῶ μου ο σέντης εἰς...

—Έχεις φωμί γρηά;

—Χαφιά. Δὲν βρίσκειται δλοῦθε

—Έχεις φωμί. Πῶς ζεῖς;

—Χαφιά ή έρμη...

—Διάλος στὰ λόγια σου Βουκλάκατ

σαι; Πῶς ζεῖς;

Νοιώθοντας τὸν κίνδυνο ή γρηά, γυρίζει πίσω στὰ χαλάσματα και δάζει τὸ κορμί τῆς έμπόδιο τὸ συμμορίτικο πέ-

... Πάλι άντάρτες, πάλι ἤρθατε; σαλεύθ, άρχισε νά ψάχνη με μανία ολόυθε. Μάταιος κόπος. Τῶξερε πῶς θάρθουν κι' είχε προφυλάξει τὸ θησαυρό της ή γρηά.

—Στὸ διάβολο... μωρμουρίζει ο Ντίνος Ζάρας, ο γυλιός του φούρνερη, καθὼς ή ξυλωμένη του άρβύλα, πατώντας πάνω στήν αναίσθητη γρηά, κάνει τὸ πρώτο του γυρισμό εἴμα στή λούφα.

»Έτσι διάβηκε τὸ περασμένο δράδυ. Απόψε, Άπόψε; συλλογιέται καθὼς δλη του ή ύπαρξη σβύνει για νά μείνη φοβερή ή αίσθηση τοῦ τρόμου και τῆς πείνας κάτω απ' τή λούφα.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Σε κάποιο χορό, μιά δεσποινίς χορεύοντας μ' έναν αεροπόρο και θέλοντας να του κάνει κουμπλιέ, του λέει:

—Τί ωραίο, τί θαυμάσιο, να πετάτε στον αέρα με σκοπό να σκοτώσετε για την πατρίδα σας.

—Κάθε άλλο δεσποινίς, τής απαντάει ο αεροπόρος. Πετώ με σκοπό να κάνω κάποιον άλλον να σκο. θή για την δική του Πατρίδα.

Κάμποσι στρατιώτες συζητούν και ο καθένας διηγείται κι' ένα ανέκδοτο από την ζωή του. Ένας απ' αυτούς κάθεται αμίλητος σε μιάν άκρη. Οι άλλοι τὸ προσέχουν και τὸ λένε.

—Πέε μας, βρέ Κώστα, κι' εσύ τίποτα.

—Άρνείται και μετά από πολλά τὸν πείθουν.

—Μιά φορά περιφερόμουν στ' έποδοτήρια του Ίπποδρόμου κυττάζοντας τ' άλλα. Σε μιά στιγμή σκύω να δώσω τὸ κορδόνι τὸ παπουτσιού μου ποῦλε λυθή. Ένας μωψ τζοκέυ, παρνοντάς με για άλογο, με σέλωσε και Ίππευσε.

—Και σὺ τί έκανες; ρωτοῦν όλοι με ενδιαφέρον.

—Τί να κάνω; *Ηρθα τρίτος.

Μερικοί στρατεύσιμοι και γνωστοί κοπανατζήδες συζητούν και προσπαθούν να δρούνε τρόπο για να άπαλλαγούν. Στην παρέα προστίθεται και ένας, πὸ μάλιστα έχε περάσει από την Έπιτροπή άπαλλαγών. Άκούει την συζήτηση και τὸς λέει:

—Μην έλπίζετε τίποτα. Τώρα μόλις στην Έπιτροπή Άπαλλαγών παρουσιάστηκε κε ένας τυφλός πὸν τὸν άδηγοῦσε ένας οκύλος. Λοιπὸν όχι μόνον τὸν έβγαλαν έξανά, αλλά κράτησαν και τὸν σκύλο για ειδική ύπηρεσία!

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΉ ΝΕΤΕ

ΝΕΟΝ ΚΑΤΑΔΙΩΚΤΙΚΩΝ

Κατόπιν τὸυ περιήμου τύπου καταδιωκτικὸυ άεροπλάνου «Αττίδες», πὸυ κατασκευάσαν ο γνωστός ούκος Βίκος—Άρμίστρογκ, τὰ ίδια έργοστάσια κατασκευάζουν ήδη μίαν έξέλιξη τὸυ τελευταίου αὐτοῦ τύπου τὸ «Σουπερσοῦν S. 10», με κινητήρας δι' άριών Ρόλλις—Ρέις δεκαμένους να άναπτύξουν ταυτήτα άνωτέρων τῆς τὸυ ήχου ήτοι άνωτέρων τῶν 600 υιλίων (960 χιλιομέτρων τῆς ώρας). Άλλαι λεπτομέρειαι τὸυ νέου τούτου άεροσκάφους δέν έχουν άκόμη ανακινωθεΐ.

ΝΕΟΝ ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ

Τὰ Έργοστάσια Γ. Κώνσ, τὸυ Ουάλλβαμ Κρόσ, εις τὸ Χέρερταϊτ τῆς Άγγλίας επένευσαν και κατασκευάσαν έναν νέον εργαλείον δια τὸυ οποίου καθίσταται δυνατή ή εύρεσις πασσάλων φρακτῶν κλπ. εις τὸ έδαφος με τῆν μεγαλύτεραν εύκολίαν. Χειρίζουμενον από δύο ανθρώπους, πὸν τὸ κράτουν από τὰς ειδικὰς λαβὰς πὸυ φέρει εις άυτοτέρας τὰς πλευρὰς τὸυ τὸ ένόηλτος αὐτὸ ήμπορεΐ να ενεῦσθῃ εις πέντε λεπτά πεισοστέους πασσάλους πὸν δι' ήμποροῦν οι δύο εργαταί να ενεῦσθουν εντός μιάς ώρας με τὸν παλαιόν τρόπον με στυάρι και έδαεία.

ΝΟΡΕΝΤΖΟΣ ΜΑΒΙΛΗΣ

Δέν ήταν άκόμη καλά-καλά 18 χρονών όταν ο Μαβίλης συνέθεσε τὸ πρώτο του σουέττο με τὸν τίτλο «Πατρίδας».

Έχουν περάσει δέκα περίπου χρόνια από τὸ πρώτο του αὐτὸ ποιήμα κι' ο Μαβίλης βρίσκεται στὸ Μόναχο, όπου επιδιέχεται από χρόνια στή σύνταξη μελέτη και τῆ πνευματικῆ δημιουργία. Είναι μιά μαγιάτικη μέρα τὸ 1888. Από τὸ γεωμνικό τοπίο λείπει εκείνο τὸ πλαστικό, τὸ μενεξεδένο, τὸ γαλαζόλαμπρο τὸ ελληνικὸ. Η αντίθεση αὐτὴ τὸυ φάνει τῆ νοσταλγία πὸυ τὸυ δίνει τῆν έμπνεῖση για να συνθέσῃ τὸ γνωστὸ του σουέττο όπου οι εἰδωλλιακές στιγμές τὸυ περιγυροῦ τὸυ φέρνουν τῆν έπιθυμία για ενά ξαναφιλήσῃ τ' άγιο χώμα τῆς πατρίδας και να ενά ξαναβῆ και τὸ δικὸ της και ενά ξαναβῆ και τὸ δικὸ της Μάρη.

Ο ζενιτερός και τὸ άπλωμα τῆς μόρφωσῆς τὸυ, ή γνωριμία τὸυ με τῆ φιλοσοφία τὸυ Κάντ, τὸυ Φίχτε και Ι-δίου τὸυ Σοπενάουερ, τὸν κάνει να πιστέψῃ περισσότερο στὸ μεγαλειὸ και τῆν ύψηλῆ άποστολή τὸυ έθνους τὸυ. Διαπιστώνει ότι ετὸ πρώτον κινούος είναι τὸ κλασικὸ ελληνικὸ πνεῦμα. Ο ευγενικός του χαρακτήρας έχει άποκτήσει τῆν ιδιότητα τὸυ μαχητικὸυ ήπότη. Ήταν, αλήθεια, πολὸ δραστήριος και δυναμικός ο γεροδεμένος αὐτός φοιτητής, ο Γκρέκο, όπως τὸς άρεσε να τὸν άποκαλοῦν. Στὰ 1890, λίγο προτού άποχωρηθῆσῃ τὰ ξένα, γράφει τὸ ωραίο του ποιήμα «Στῆν Πατρίδα», πὸν άρχίζει μ' ένα θαυμάσιο λυρικό ύμνο στῆν άπολλώνια όμορφία πὸυ άπλώνεται σ' όλες τῆς λεπτομέρειες τὸυ ελληνικοῦ τοπίου. Μεσα από ένα έκφραστικὸτατο ταμπλό δὸς ξεπροβάλλει τὸ μεγαλειὸ τῆς πατρίδας τὸυ:

Όσες φορές ο ήλιος σου να σε φωτίζει έρθῃ
θέ να σ' εῖρῃ πεντάμορφη στεφάνη
(ναμένη όρθῃ!

Όταν στὰ 1896 μετωιμένος πιά, είναι τριανταεξ χρονών και με γερῆ πνευματικῆ κατάρτιση, θα γυρίσῃ στῆν Ελλάδα, θα βρεθῃ σε μιά άτυμφοῖαιρα πολὸ ταίριαστῆ πρὸς τὸν άγωνιστικὸ του χαρακτήρα. Στῆν Αθήνα ένα σημαντικό γεγονός θα προκαλέσῃ ενθουσιασμό κι' εκδηλώσει εθνικῆς ύπερηφανείας, ή όργάνωση τῶν Α Διεθνῶν Όλυμπ. Αγώνων, στους οποίους άπεριόρισε τὸ σουέττο του «Νίκη». Ο Μαβίλης βρίσκεται πιά μέσα στὸ «κλίμα» τὸυ. Η πολιτικῆ τῆς Μεγάλης Ίδεας άποτελεΐ τῆ ζωογονῆ δύναμη τῶν νέων τῆς εποχῆς τὸυ. Η «Εθνικῆ Έταιρία» εντείνει τῆ δράση τῆς κι' ή λεβεντογέννα Κρήτη έχει δώσει ήδη τὸ σύνθημα τὸυ εθνικοῦ συναγεῶμου. Ο ποιητῆς βρίσκεται μπροστὰ στῆν άνάμωή και τῆν προσδοκία τῆς Μεγάλης Όρας. Η επανάστασις τῆς

Μεταπολιτεῦσεως στῆν Κρήτη τὸν εμπνέει και τῆν χαιρετίζει με τὸ σουέττο του «Κρήτη» όπου ή άνάγλυψη κορμοστασιὰ τὸυ νησιοῦ προβάλλει για να καλέσῃ σε προσκλητήριο τὰ παιδιὰ τῆς Ελλάδας. Τὸ προσκλητήριο αὐτὸ ήταν ή άπαντοχῆ τὸυ ποιητοῦ, Μαζι με άλλους πατριώτες θα φτάσῃ στὸ ήρωικό νησι. Οι εθελοντές άφου άποβιβαστοῦν σε κάποιο όρμιο τῶν Σφακιῶν β' άρχισουν, μέσα στὸ καλοκαιριατικό λιμνορι, τῆν κοραστικῆ τους παρεια πρὸς τὰ Λευκά Όρη. Στὸ Νιμφρο, ένα χωριουδάκι πάνω στῆν κορφή σχεδὸν τὸυ βουνοῦ, τὰ ήλιοφρυσμένα, όπως λέει, χεῖλια τὸυς θα δεχτοῦν τῆ δροσιά τὸυ κρουσάλλινου βουσίσιου νεροῦ, προσφερμένου από τὰ φιλόξενα χεῖρα μιάς Κρητικοῦσάλας. Έκείνο πὸυ τὸυ κάνει ξεχωριστῆ εντύπωση είναι ή λεβεντιὰ τῶν παλληκαριῶν πὸν μπορεί να δοκιμάζωνται από κόπωση; μα έχουν ποδάρια και καρδιές τσελίκι μα τὸς θεριεῖει ο πόθος τὸυ θανάτου, με τ' αγιασμένα δαυνοστέφανά του!

Έν τὸ μεταξὺ ή Αθήνα βρίσκεται στὸν πολεμικό συναγεῶμο τὸ 97. Ο Μαβίλης, έξεδρος άξιοματικῆς πιά, είναι στῆν πρώτη γραμμῆ τὸυ ήπειρωτικὸυ μετώπου. Οι παράτολμες του ενεργειες τὸν άδηγοῦν σε τραυματισμὸ τὸυ χεριοῦ του και τῆν άπώλεια τὸυ φίλου τὸυ, νεαροῦ μουσικοῦ Άγγλου φιλέλληνα Clement Harris, πὸν άρησε τῆ στερητῆ του πνοή στῆ μάχη τῶν Πέντε Πηγαδιῶν. Η θυσία τὸυ φίλου τὸυ τὸυ εμπνέει τὸ γνωστὸ έπιγραμματικό σουέττο «Harris».

Ύστερ' από τὸ εθνικὸ άτύχημα τὸυ 97 ο Μαβίλης θα γυρίσῃ ξανά στῆν άγκαλιὰ τὸυ γαληνοῦ νησιοῦ τὸυ. Μεσα στῆν ήρμη όμορφία τὸυ Κερκυραϊκοῦ περιβάλλοντος θα προσπαθῆσῃ να βρῆ τῆν «άβυσσο» από τῆς «πικριες» τῆς ζωῆς. Θα τραγουδήσῃ τώρα με περισσότερη δύναμη και λατρεία τὸ φυσικό θαῦμα τὸυ άπλώνεται μπροστὰ τὸυ. Οι άγαπημένοι τὸυ τότε (Έρμιοες, Σικράκι, Παλιοκαστήρισα) τὸυ δίνουν τῆ συγκινητικῆ πνοή πὸυ μεταοισιόεται σε κάτι αἰθέριο κι' ύποβλητικό με τὸ λεπτὸ όρμιο τὸυ πεσιμισμὸ πὸν τὰ διακρίνει. Τὸ άγωνιστικό του όμιος πνεῦμα είναι τόσο έντονο πάντα, ώστε οὔτε ή μαγεία τὸυ νησιοῦ δέν θα τὸν κρατήσῃ πολὸ. Τὸ κίνημα τὸυ Γουβι τὸν βρίσκει στῆν Αθήνα και τὸν τραβά στῆν πολιτικῆ. Έτσι θα τὸυ δοθῆ ή εύκαιρία να εμψανισῆ τῆ σεμνῆ του μορφῆ πάνω στὸ όημα τῆς Βουλῆς, όπου θα εκφωνήσῃ τὸν Ιστορικό λόγο του ὑπέρ τῆς δημοτικῆς γλώσσας. Οι σάλπιγγες τὸυ εθνικοῦ προσκλητήριου τὸυ 12 ξανακαλοῦν τὰ παλληκάρια στὸ καθῆκον. Ο Μαβίλης ξαναβρίσκει τὸν εαυτό του. Στὰ 53 τὸυ χρόνια τραβῆ με τὸ εθελοντικό σώμα τῶν Γαριβαλδινῶν πρὸς τῆς ήπειρωτικῆς βουνοκορφῆς Πάνω στὸ ύψωμα τὸυ Δοισάκου θα βρῆ τῆν εὐθανασία, πὸν τῆν ποδοῦσε και πὸν τὸν έταξε στὸ πανθεο τῶν εθνικῶν μας ήρώων.

ΝΙΚΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ ΤΟΥ ΑΝΤΙΤΟΡΠΙΛΛΙΚΟΥ ΜΑΣ "ΜΙΑΟΥΛΗΣ"

Με την συνθηκολόγηση της Ιταλίας, το 1943, τα ελληνικά πολεμικά πού δρούν στη Μέση Ανατολή, βρίσκονται μαζί με συμμαχικά καράβια να περιπολούν στις ελληνικές θάλασσες. Άνάμεσα τους είναι και το αντιτορπιλλικό μας «ΜΙΑΟΥΛΗΣ». Σκοπός μας είναι να εμποδίσουμε τους Ναζί να αντικαταστήσουν τις Ιταλικές φρουρές των νησιών μας.

Τώρα οι περιπολίες μας αυξάνονται, πρέπει να μη μας ξεφύγει ο εχθρός. Ή προσοχή μας έντεινεται, το βλέμμα μας αγωνίζεται το δρόμο να τρυπήσει το σκοτάδι της νύχτας και τα χαράματα τα μάτια μας διακρίνουν ανιχνεύοντας τον όριζοντα. Και νά! Ένα καθαρό πρώην στο βάθος του ορίζοντα διακρίνουμε τέσσερις στήλες καπνού ν' ανεβαίνουν προς τον ουρανό. Στιγμή συγκινητική «εχθρός έν διέ» ακούγεται απ' τη γέφυρα κι' άμέσως ακολουθεί το πρόσταγμα «εις τάξιν μάχης» ηθόδιον άριστερά και προς δλοταχώς προς συνάντηση του εχθρού. Μά δεν τροφτάσαμε να πιάσουμε τα δύο μίλια όταν κατάπληκτοι βλέπουμε να διαγράφεται σε διασταυρωμένη πορεία η σιλουέτα συμμαχικού πολεμικού. Ήταν το Άγγλικό καταδρομικό μάχης «ΠΗΝΕΛΟΠΗ» που πρόλαβε κι' έστειλε στο δωδ' τα τέσσερα Γερμανικά καράβια που καρτερούσαμε έμεις. Έπιτυχία εξαιρετική που τιμάει τ' Άγγλικό Ναυτικό.

Το καράβι μας μαζί με τ' Άγγλικό Άντιτορπιλλικό «ΠΑΝΘΗΡ», άκόμη ένα του τύπου του δικού μας και μ' επικεφαλής το καταδρομικό «ΚΑΡΛΛΑΪΛ» περιπλέαμε και πάλι σε μικρή απόσταση της δωδεκανησιακής άκτής. Έξη Άμερικανικά καταδρομικά τύπου ελαίτινικς πετούσαν διαρκώς πάνω απ' τη μοίρα μας για άντιαεροπορική προστασία. Ήταν ένα απ' τα άμορφα φθινοπωρινά εκείνα πρωινά που η θάλασσα άνασκιρτούσε παιχνιδιάρικα καθώς δεχόταν το χάδι της πρωϊνής αύρας που μοσχοβολούσε. Όλη τη νύχτα περιπολούσαμε εις ετάξιν μάχης γι' αυτό το πρωί ένας-ένας άφινε τη θέση του για να κορέσει λιγάκι την πείνα του, να βροσίση το πρόσωπό του κι' έτσι να συνέλθη απ' το ξεύχτι και την κόραση. Μόλις ήρθε κι' η σειρά μου κατέβηκα και γώ, μά δεν πρόφετσα να κάνω τίποτε γιατί ξάφνου, έκρήξεις δομβών και γρήγοροι κανονιοβολισμοί ακούστηκαν. Όσοι βρίσκονταν έξω στο κατάστρωμα, είχαν τα μάτια διεσταλμένα απ' την άγωνία και την έκπληξη. Τι έτρεχε; Τι είχε συμβή; Μόλις χάθηκαν απ' τον όριζοντα τα καταδρομικά της προστασίας μας, άμέσως, έξη Γερμανικά «Στούκα»

καθέτου έφορησέως ξεπρόβαλαν ξαφνικά απ' τις κοντινές τους βάσεις για ν' άρχίσουν να πέφτουν άκάθεκτα το ένα μετά το άλλο σαν λυσσασμένοι άετοι πάνω στα καράβια μας.

Σάν πρώτο στόχο, όπως ήταν φυσικό, διάλεξαν το καταδρομικό. Το πρώτο αεροκλιάνο άπομακρύνεται λιγάκι του σμήνους κι' άρχίζει την κάθετο έφορηση — στιγμές άγωνίας περιόμει όλοι μας — όταν έφτασε στο κατάλληλο ύψος, δέσμη ξεφεύγει κάτω απ' τα φτερά του, παρακολουθούμε την πορεία της με σταματημένη άναπνοή, όλοι έλπίζουμε κι' εύχόμαστε ν' άστοχήσει, μά δυστυχώς, την δέχτηκε ολόκληρη ο πουμενιος πυργος της αρχηγίδος μας. Καιριο το χτύπημα. Μόλις διέλυσε ο καπνός η άμορφη πρύμνη του «ΚΑΡΛΛΑΪΛ» είχε μεταβληθ' σ' ένα άμορφο σωρό από παλιοσιδερα και λαμαρινες. Φαίνεται πως κάποια έκρηξη δόμβας θα έγινε στα ύψηλα του πλοίου κι' ολόκληρο το στεγανό της πρύμνης θα κατακλύστηκε από νερά γιατί σε λίγα λεπτά το σκάφος καθησε τόσο πού η πρύμνη του χώθηκε ως το κατάστρωμα μέσα στη θάλασσα, ενώ η τρώρα του έβγαине ανάλογα έξω απ' τα νερά. Το άντιτορπιλλικό «ΠΑΝΘΗΡ» που βρίσκονταν σιμά του νομίζοντας ότι βυθίζεται πλησιάζει για να μαζέψει ναυαγούς — μά έκινε τη στιγμή δεύτερο «Στούκα» έφινε τη δέσμη του. Νέα έπιτυχία του εχθρού! Όλες οι δόμβες πέφτουν στο μέσον του «ΠΑΝΘΗΡ». Το καράβι χύρισε στα δυο και μέσα σ' όκτώ λεπτά ούτε ίχνος του δεν διακρίνονταν πάνω στα νερά.

Τώρα έρχεται και η σειρά μας. Με λύσσα όρμουν επάνω μας οι μαύροι άετοι. Τα κανόνια και τα ταχυόβια μας ξερνούν τόνους βλημάτων στο κάθε λεπτό. «Φραγμός - φραγμός - φραγμός» ακούγεται συνεχώς η διαταγή του Άξιωματικού «β». Το πλοίο μας «πάση δυναμει» πλέει έλιγδην. Τ' αεροπλάνα παίρνουν θέση από πρώμα κι' άμέσως το πρώτο ξεχυρίζει — άρχίζει η έφορηση — και σε λίγα δευτερόλεπτα — νά η δέσμη! — Στιγμές δραματικές πού μένουν αλησιζόμενες. Οι δόμβες μας πλησιάζουν μεγαλώνοντας διαρκώς! Άγωνία! Τά δόντια σφιγγονται! Ο θάνατος έρχεται! Ένας έπιδέξιμος χειρισμός του Κυβερνήτου μας κι' οι δόμβες πέφτουν 3—4 μ στα πλευρά μας! Για μία στιγμή γλυτώσαμε, μ' άμέσως, δεύτερο αεροπλάνο, — δεύτερο στουκάρισμα — κοινόβγια δέσμη! Τα νεύρα μας κοντεύουν να σπάσουν! Ένας νέος τελευταίος έλιγμός σώζει το καράβι για δεύτερη φορά.

Μόλις πέρασε ο κίνδυνος έπιδοθήκαμε άμέσως στην περισυλλογή των ναυαγών κι' άφου τελειώσαμε ρυμουλκόντας την πληγωμένη αρχηγίδα μας, με την μικρή ταχύτητα των έξη μιλίων μας, την εχθρική περιοχή, πήραμε το δρόμο του γυρισμού.

Μόλις φθάσαμε στο πλάτος πού μας έπιτρέπονταν η χρήση άσυρμάτου, δώσαμε σ' ο Ναυαρχείο άναφορά. Δεν πέρασε πολλή ώρα όταν ένα έπίγειο σήμα του έβγαίε στο Έλληνικό Άρχηγείο Στόλου: «Άποστείλατε ώρα 14.00, αούκινια εις προβλήταν Νο 22 προς παραλαβήν Ναυαγών Μιαούλης».

Κακή σύνταξη του σήματος, — κακή μετάφραση — κακή έρμηνεία — δεν έχει σημασία. Πάντως σε λίγη ώρα ολόκληρη η Άλεξανδρινή παροικία μας βυθίζονταν στο πένθος.

Ο «Μιαούλης» θούλιαζε, πέει κι' αύτος! Πρώτα η «Β. ΟΛΓΑ», έπειτα ο «ΑΔΡΙΑΣ» και τώρα ο «ΜΙΑΟΥΛΗΣ». Τρία δεξασημένα καράβια μας πάνε μέσα σ' ένα μήνα.

Την ώρισμένη ώρα τ' αούκινητο μ' Άξιωματικούς, Υπαξιωματικούς και Ναύτες μαζί με συγγενείς των άνδρών του «Μιαούλης» βρισκονταν στην προβλήτα Νο 22.

Σε λίγα λεπτά ένα καράβι ξεπρόβαλλε στην είσοδο του λιμανιού και διεκθύνονταν στην προβλήτα αύτή. Όσο πλησιάζει τόσο διατελλόνταν τα μάτια αύτών πού περιμέναν. Τι έκπληξη ήταν εκείνη! Το φάντασμα του Μιαούλης ακούγεται μία σδυμένη φωνή! Τσιμουδιό δεν ακούγεται — η άγωνία έπνιγε κάθε πνοή. Το καράβι όλο και πλησιάζει. Τώρα οι γραμμές του διακρίνονται καθαρά, καμμιό όφθαλμοπάτη δεν χωρεί. Είναι ο «Μιαούλης» ολόκληρος. Μόλις συνήλθαν όλοι, ένας παύζουρλισμός ανήκουστος δονούσε για ώρα τόν άέρα. Συνάδελφοι, φίλοι και συγγενείς κλαίνε, σονάζουν, πηδούν. Ο «Μιαούλης» δεν δούλιαζε, έγύρισε, έγύρισε και μάλιστα νικητής και διαφωστεφανωμένος σαν όλα τα καράβια μας του άνίκητου Ναυτικού μας.

Όταν καμεις έπισκεσθή το «Μιαούλη» να προσέξη μιό άσημένο κασετίνα στο άρρε του πλοίου. Είναι ένα ένθύμιο του Κυβερνήτου των Άξιωματικών και των άνδρών του Άγγλικού Άντιτορπιλλικού «ΠΑΝΘΗΡ» πού θα συμβολίση πάντοτε τους κοινούς άγώνες και τις κοινές θυσίες των δύο λαών στον άγώνα των για τ' άραιότερο και ηρωότερο ίθνηκό του ανθρώπινου νέου.

ΒΟΝΟΦΑΚΙΔΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
Υπακ. Β'. Διαχ.της

Μέσα στη χορεία των Ευρωπαϊκών κρατών προστέθηκε από το 1913 και η 'Αλβανία.

Η 'Ευρώπη άσφαλώς δεν έκέρδισε τίποτα από το νέο αυτό κράτος. "Ισα-Ισα που άπετέλει το πιο καθυστερημένο άπ' όλα και που σε σύγκριση και με άσιατικά ακόμη κράτη έθεωρείτο άπισθοδρομικό. Το συνθέστερο δε έπίθετο με το όποιο έστούλιζαν τους 'Αλβανούς ήταν το «κατοικιόλεπτες». Μετά τον τελευταίον Παγκόσμιο Πόλεμο, εις τον όποιον η 'Αλβανία έλαβε μέρος στο νευρό των ζηλωτών της δήθεν ενείας τάξεως πραγμάτων», είχε την «τύχη» να μη στο Σιδηρούν Παραπέτασμα και με την πανάκεια του κομμουνιστικού συστήματος προσπαθεί να λύση όλα τα προβλήματα της και να περάση με μία μονοκοντυλιά όλην την άπόσταση που την χωρίζει από τον πολιτισμό.

«Ας ριζουμε λοιπόν μία ματιά σε μερικούς τομείς της δημόσιας ζωής στην 'Αλβανία όπως παρουσιάζεται κάτω από το «σωτήριο» καθεστώς του 'Εμβέρ Χότζα.

Για να καταπολεμήση τον αναλφαριθμητισμό που μαστίζει την κομμουνιστική 'Αλβανία, ο πρώην δάσκαλος και περιπεριούχος 'Εμβέρ Χότζα άποφάσισε να καινοτομήση στη δημόσια εκπαίδευση. Μη διαβέτοντας λοιπόν δασκάλους ούτε για τις πόλεις (:), σκέφθηκε ν' αναπληρώση την έλλειψη με περιοδεύοντα ή μάλλον φορητά σχολεία, που άπέστειλε προσφάτως στις άπομακρυσμένες όρεινες περιοχές. Στα περισσότερα μέρη δεν προήλθε ούτε ένας μαθητής. Αυτό άσφαλώς μάς κάνει έντύπωση γιατί μία και τα φορητά σχολεία ήσαν έμπνευση του δικτάτορα 'Εμβέρ Χότζα, όλοι οι τοπικοί παράγοντες του νέου καθεστώτος θα είχαν είδοποιηθή να κινητοποιήσουν τον πληθυσμό. 'Αλλά οι νέοι αυθέντες δεν ένχολούνται προςώς για το χαμηλό έπίπεδο της μορφώσεως της χώρας και έτσι τα μαθήματα ματαιώθηκαν από την έλλειψη μαθητών.

Ζωντανό παράδειγμα του μορφωτικού έπίπεδου είναι και ο ύπουργός των 'Εξωτερικών της 'Αλβανίας Μισλίμ Πέζα. Είναι τόσο άγράφματος ώστε του διαβάζουν άλλοι τα έπίσημα έγγραφα του 'Υπουργείου του! 'Αλλά και οι αξιωματικοί του «ηρωικού» άλβανικού στρατού είναι άξιοζήλευτοι. Πολύ όλιγοι γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση.

Αυτό δεν είναι υπερβολικό ούτε άπίστευτο αν λάβωμε υπ' όφιν ότι μόλις το 5% του πληθυσμού μπορούν να θεωρηθούν μορφωμένοι με ευρωπαϊκά κριτήρια. 'Αλλά κι αυτό το μικρό ποσοστό, λόγω των θέσεων που κατείχε στην προπολεμική κρατική ιεραρχία, θεωρείται «άντιδραστικό» και έχει άποκλεισθή από την δημόσια ζωή.

Δέν είναι σύνεπως έκπληκτικό ότι τα έκπολιτιστικά πειράματα του Χότζα είχαν μέχρι τώρα άσθενή όμολογουμένως άπήχηση στο έσωτερικό της χώρας. 'Ιδού

μερικά χαρακτηριστικά παραδείγματα:

Ο Χότζα όταν, έλέω Στάλιν, ανέθηκε στην έξουσία μετά τον πόλεμο, άρνήθηκε να παρελάση από τους δρόμους των Τιράνων, πριν η όδός Μουσαλλίνι και η όδός Βίκτωρος 'Εμμανουήλ μεταβαπτισθούν σε όδον 'Ελευθερίας και όδον Στάλιν. Μολαταύτα σήμερα ακόμη, μετά την παρέλευση όλόκληρης τετραετίας, οι 12.000 κάτοικοι της πρωτεύουσας επίμένουν να θεωρούν τους δρόμους αυτούς ως ανωνύμους.

Υστερα ο δικτάτωρ έπεχείρησε να μεταφύτση στην φτωχή βραχιάδη 'Αλβανία το σοβιετικό σύστημα των κολλόζ. Όπως ήταν φυσικό άπέτυχε. Τότε έκλεισε το ιδιωτικά μαγαζιά και άνοιξε συνεταιριστικά έμπορικά καταστήματα. Το άποτέλεσμα ήταν να άρθούν τώρα οι υπαίθριες λαϊκές αγορές, να βασιλεύη η μαύρη αγορά και πλήθος πλανοδίων πωλητών διαλαλούν στους δρόμους των Τιράνων τα προϊόντα τους.

Μεγάλες έξ άλλου προσπάθειες καταβλήθηκαν για να συγχρονισθούν οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας της πρωτεύουσας και να μάθουν πρό πάντων οι πρωτευουσιάνοι 'Αλβανοί να πλένουνται!! 'Αλλ' ούτε η έλλειψη σαπουνιού, ούτε και η παροχή δυό φορές την εβδομάδα τού νερού ένχολη τους 'Αλβανούς, που εις πείσμα των νεωτεριστών δέν έννοούν να δείξουν καμμία προτίμηση στην καθαριότητα.

Τα τηλέφωνα παραμένουν άσύνδετα και στις περισσότερες υπηρεσίες άποτελούν άπλως διακοσμητικό στοιχείο. 'Ακόμη και τα έντυπωσιανάκως πολυύρθια προσωπικά τηλέφωνα του 'Εμβέρ Χότζα εις τα βασιλικά ανάκτορα των Τιράνων, όπου μένει σαν πραγματικός «λαωκράτης και υπέρμαχος της ισότητος», είναι διαρκώς χαλασμένα.

Έπειτα από τότε που ο Χότζα διέκοψε τις σχέσεις με την γειτονική Γιουγκο-

σλαβία, η 'Αλβανία έχει ούσιαστικά άπομονωθεί από τον έξωτερικό κόσμο, μολοντί μερικά ρωσικά φορτηγά φθάνουν από καιρού εις καιρόν εις το Δυρράχιον, αλλά με φορτίο προοριζόμενο για τους πέραν των νοτίων άλβανικών συνόρων κομμουνιστοσυμμοριτας. Η έλλειψη αυτή παντός είδους επικοινωνίας είχε τον αντίκτυπό της και στην οικονομική ζωή του τόπου. Για μία ακόμη φορά τα κομμουνιστικά όνειρα έμειναν όνειρα και η χώρα έπιστρέφει στην πατροπαράδοτη ποιμενική ζωή.

Οι Μουσαλλιάνοι που άποτελούν το 68% του πληθυσμού έχουν σχετική έλευθερία κινήσεως, αλλά ένα τμήμα τους — οι Μπεκτασήδες — έπικράναν αρκετά τον Χότζα. Η περιέργη αυτή θρησκευτική αίρεση, που περιλαμβάνει 100.000 ψυχές, προσκυνά τον μυστηριώδη 'Αλή Μπαμπά, που, όπως λένε, ένσπάρκνει πέντε προσφιλείς μορφές της πίστσεως, μεταξύ των όποιων και τον Προφήτη. Οι άλλοι Μουσαλλιάνοι θεωρούν τους Μπεκτασήδες ως αιρετικούς διότι πίνουν κρασί και τρώνε χοιρινό κρέας.

Οι Μπεκτασήδες διοικούνται υπό άρχιερέως που ονομάζεται «Ντεντέ» (πατήρ), Μερικοί άπ' αυτούς κομμουνίζουν και είναι μέλη της 'Εθνοσυνελεύσεως. Το παρελθόν έτος όταν οι άριστοί της αίρέσεως έζήτησαν από τον «Ντεντέ» Χίλμη να τροποποιήση τα έθιμά τους για να προσαρμοζονται περισσότερο με την κομμουνιστική κυβερνητική γραμμή και για ν' άποφύγουν τυχόν κρατική επέμβαση, ο «πατήρ» άρνήθηκε, έσκότωσε δυό άπ' τους «προοδευτικούς» όπαδούς του και ύστερα ο ίδιος αυτοκτόνησε. Ο 'Αχμέτ Μυστάρ, ένας νέος που έπηρε την θέση του νεκρού, κατάρθωσε μέχρι τώρα να αντίσταθι στις μεταρρυθμίσεις, αλλά είναι άγνωστο, για πόσο ακόμη καιρό θα του έπιτρέψη το (Συνέχεια στη σελίδα 30)

—Πού τραβάς με δαύτο με κουτόπουλε;
—Ζήτησαν στο Τάγμα ποιί ξέρουν να παίζουν όργανα.

«Έχετε ακούσει ποτέ λένε ότι ο Στρατός ίσοπεδώνει τις κοινωνικές διαφορές και ότι το «χακί» καλύπτει την προσωπικότητα του ατόμου, έτσι που να μη ξέρεις ποιος είναι ο πλούσιος και ποιος ο φτωχός, ποιος ο μικροπωλητής και ποιος ο μεγαλέμπορος, ποιος ο υπάλληλος και ποιος ο εργάτης. Γιατί στην πολιτική σου ζωή προβάλλεις την προσωπικότητά σου κατά πολλούς και παικίλους τρόπους. Με το κουστούμι σου όμως που μπορεί να ναι από ύφασμα έγγυαλό, έξτρα-έξτρα ή από ντριλλι του Ρετσίνα, με το καπέλλάκι σου που μπορεί να ναι «Μποροαλίνο-άντικα-Κάζα» ή τραγιασκούλα της οδοῦ Ἀθηνᾶς (δέκα χιλιάδες δ.τι και να πάρεις!) και με διάφορα άλλα έξωτερικά γνωρίσματα που σε βλέπει ο άλλος και καταλαβαίνει με ποιόν έχει να κάνει. Ἀλλά από τη στιγμή που θα φορέσης το «χακί» αποκτάς μία καινούργια προσωπικότητα με πολύ μυστήριο και περισσότερη γοητεία. Ἄν μάλιστα έχεις και κάποια κοινωνική μόρφωση και πείρα όπως εγώ — άντε τώρα να καταλάβει ο άλλος ότι ο στρατιώτης Ἐπαμεινώνδας Σουλφαιδίας — δηλαδή εγώ — είναι και καλά μπαρμπέρης στην οδό Ἀλικαρνασσοῦ — πωλούνται και δδέλλαι — και δέν είναι ἄς πούμε χρηματιστής στη Στοά Ὀρφανίδου ή ἐπιχειρηματίας με δέκα πολυκατοικίες στην κεντρική Ἀθήνα.

Αὐτά σκεπτόμενα ἔνα πρωί που γύρω στο καζάνι τοῦ λαχου καθάριζα μελιτζάνες παρῆ με τρεῖς γιατρούς, δυο δικηγόρους, ἕνα μονάδι της Λαχαναγοράς — τὸ Βαγγελάρα τὸν Ἀμπλαούμπλα — δυο τσαγαράδες ἀπ' τὰ τσαρουχάκια της Πλάκας κι' ἕνα καντηλανάφτη. Καί κάθε τόσο ὁ Βαγγελάρας σταμάταγε τὸ καθάρισμα γιὰ νὰ συμπληρώσει τις λεπτομέρειες πῶς ἔκοψε τὴν Πόπη, κορίτσι ἀπὸ οἰκογένεια, με ἑγγυζικά, πιάνο καί τὰ ρέστα.

«... Ἀπάνω λοιπὸν στὸ πρώτο ταγκὸ τῆ σκάω τὸ παραιῶ: Σὲ νοστιμεύωμαι, τῆς λέω, ἀπὸ καιρὸ ἀλλὰ δὲν ἔλαχε νὰ τρακαριστοῦμε καμμιὰ βολά. Τὸ ὅποιον τώρα πού θρήκα εὐκαιρία στὸ λέω με πάθον και σὲ περικαλῶ νὰ δώσης ὅσοι και νὰ με προσέξης». Ἐγινε ἡ τέτοια «καμινέτο» κι' ἀμέσως με ρώτηε: «Τί ἐπαγγέλισθε κύριε Βαγγέλη ὡς πολίτης? Μαχανικός! τῆς ἀπαντῶν τὸ ὅποιον δηλαδὴ δὲν τὸ πήρα εἰσέτις τὸ πετυχιο ἀλλὰ θὰ τὸ πάρω ὀσονούπω!». Μερακλώθηκε λοιπὸν ἡ λεγόμενη και προχωροῦσε ἡ φτιάξι κανονικά. Ἀλλὰ πᾶνω στὴν ὥρα μπαίνει ἕνας παλῶς φιλαρόκος ὁ Ἄντρας ὁ Κάργας. «Ρε Βαγγελάρα!» μού λέει και με ἀγκαλιάζει. Τοῦ πατάω τὸν ἔσσοσ ἀλλὰ κορόϊδο ὁ μάγκας δὲν ἀντιλήβη και γιὰ νὰ σπάση πλάκα

Τὸ εὐθυμογράφημά μας

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΧΑΚΙ

ΤΟΥ ΣΠ. ΔΕΜΕΝΑΓΑ

φωνάζει «ὄλα τὰ σφάζωκα! ὄλα τὰ μαχαίρωνωκα!», ὑπονοώντας δηλαδὴ τὸ ἐπάγγελμα τὸ ὅποιον δηλαδὴ πεπὸν και καρπούζι. Ἀκούει ἡ τέτοια ἔτσι: «Μανιάδης εἴστε κύριε Βαγγέλη μού λέει! μά σεις δὲν εἴπατε πῶς εἴσατε μηχανικός? Παρῶν τῆς λέω εἴμαι ὀπρωροπῶλης και δχι μανιάδης ἀλλὰ καθ' ὅτι στὸ ἐπάγγελμα — δουλεύω πολλές μηχανές — με ἀντελήθετε; — γι' αὐτὸ εἶπα πῶς εἶμαι μηχανικός».

Κόκκαλο ἡ τέτοια κι' ὅπου φύγει-φύγει εγώ.

Ἀλλὰ ἂν ὁ Βαγγελάρας ἔπεσε θῶμα ἑνὸς τυχαίου περιστατικού κι' ἐχάλασε ἡ δουλειά δὲν ἔπεται ὅτι θὰ ἦμουν κι' εγώ ἄτυχος σὲ παρόμοια περίπτωση. Γι' αὐτὸ ὅταν μιά μέρα πού ἦμουνα με ἄδεια στὴν Ἀθήνα και γνώρισα τὴν Καίτη, μιά ξανθὴ μορφή, ἔβαλα τὰ δυνάτά μου, νὰ τῆς φανῶ ἀρεστάς.
— Μαυζέλ! τῆς εἶπα ἡ

— Ἀπάνω στὴν ὥρα ἔρχεσαι! λούπε ξαναμμένη! Ἡ μαμά εἶ! ναι ἄρρωστη!

Περιπέτειες τοῦ Ἀναξιμανδρου

Τὸ ΕΜΒΑΡΒΟΥΝΙΟΝ

Ἄνδρα μὲ ἔνεπε πάλιν τὴν ἔπαθον ὡσπερ καθῶνιον και οὕτω πάντες με ὀνομάζουσιν μέγιστος... κφάνιον.

Τουτέστιν πρό τινος ἐξ ἀγγελίας ἐφημερίδος παρτίδας ἦνοιζον διὰ γραμμάτων μετὰ ἀτθίδος.

«ὦ! Μίσι! ἀνέγρασαν ἐφλέγομαι ἄκρος ἐκ τῆς λαχτάρας και σὰς φαντάζομαι ἔως ἐμπαρβούνιον και δὴ ἐσχάρας.

«Ἦγουν σὰς σκέπτομαι και ὑποβέτω κατὰ τὸ μᾶλλον ὅτι θὰ τρώγεσθε ἐκ τρυφερότητος ἐμέχρι... κοκκάλων

Καί ὦ! τοῦ θαύματος ἐνὸς ὀλίγου εἶχον ἀπάντησιν καθ' ἣν μοι ὤριζεν ἐκτὸς τῶν ἄλλων και τὴν συνάντησιν.

Κατόπιν τούτου τὴν γοητεία μου διαπιστώνων μετέβην πάραυτα εἰς ὀρισθέντα τόπον και χρόνον.

Πλὴν σὺ! ἄλλοίμονον ἀντὶ νάνιδος κομφεωμένης εἶδον μεσόκοπον μετὰ ἐκφράσεως πατηρημένης.

Και τότε ἔβουνον κατεπειγόντως και ἄρον-ἄρον ἴνα μὴ μβλέξω

— ὦ! Ζεῦ! ὦ! Ἀπολλων! με τέτοιον... κάρρον!
ὁ Ἀναξιμανδρος (Διὰ τὸ πιστόν) Σπυρ. Δεμ.

καρδιά μου παρουσιάζει θιγαλείεις ἀπ' τὴν ὥρα πρὸ σὰς εἶδα ὁ σφυγμός μου έχει φτάνει και νιώθω μέσα μου μιά ἄγρια πάλη λές και τὸ λευκὰ αἰμοσφαίρια κυνηγοῦν τὰ ἔρυστρα. Δὲν ἀποκλείεται μάλιστα νὰ πάβω και ἴκτερε ἂν ἔδεν πάβω κατὶ χειρότερο, γιὰτὶ αἰσθάνομαι ζαλάδες, κομάρες, ρίγη, ἰλιγγούς, φύσημα....

— Μὰ τί λέτε κύριε Σουλφαιδία!

— Μάλιστα δεσποινίς μου! και σὰς παρακαλῶ νὰ δεχθῆτε τὸν ἐρωτὰ μου πού θᾶναι νια μένα τὸ καλύτερο τοιαυτικὸ φάρμακο ὅπως λέμε ἐμεῖς οἱ γιατροὶ!...

— Εἶσατε γιατρός;
— Βεβαίως! κι' ἔρρεπε νὸ τὸ εἶχατε ἀντιληθῆ ἕνας Σουλφαιδίας δὲν μπορεί νὰ εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ γιὰτρός!

— Μὰ τότε ἀλλάζει τὸ πράγμα! Καί τὰ φτιάξωμαι! Ἀπάνω μάλιστα τὸ μῆνα ἔκανα τιμητικὴν τὴν πρώτη μου ἐπίσκεψιν στὸ σπίτι τῆς Καίτης με τούτῃ δέκα Προφασῶρων τῆς Ἱατρικῆς, κρατικῆς, συγχρόνως και μιά τσάντα με τὰ κυριότερα ἔργαλεία γιὰ τὸ ἐπιστημώτερον τοῦ ἱατρικοῦ ἐπαγγέλματος. Στὴν πόρτα με ὑποδέχτηκε ἀνήσυχη ἡ Καίτη.

— Ἀπάνω στὴν ὥρα ἔρχεσαι! μούπε ξαναμμένη.

— Τί συμβαίνει;

— Ἡ μαμά εἶναι ἄρρωστη! Τηλεφωνήσαμε στὸν γιατρὸ Ἀλλὰ δὲν εἶσθε ἀκόμη. Τώρα πού ἤθεες θὰ τὴν ζετᾶσθε ἔσὺ!

— Μὰ... ξέρεις... ἐφέλλισα.

— Δὲν έχει μὰ και ξεμα! Ὅ' ἀνέβης νὸ ὄης τῆς μαμά! Εἶσαι γιατρός κι' ἔχεις ὀπρωροπῶν και σπρωχόντων σχεδὸν με ὀδηγήσει σ' ἕνα δωμάτιο ὅπου ἦταν ξαπλωμένη ἡ μαμά τῆς Καίτης.

«Καί τώρα τί γίνεται;» σκέφτηκε ὀστόσο προχωροῦσα με βάρος και ἔπασσα τὸ σφυγμὸ τῆς ἄρρωστης.

— Εἶναι ὁ γιατρός! ὁ κ. Σουλφαιδίας, μαμά! εἶπε ἡ Καίτη, ἐνὸς ἐγὼ με σοβαρότητα ἐξήταξα τὴν ἀσθενή.

— Βγάλτε τὴ γλώσσα σας! διέταξε. Τὴν ἔβγαλε. Μμμ! ἔκανα ἐγώ.

— Λοιπὸν; Λοιπὸν; με ἔωτρε κουθὸ ἡ Καίτη, τί διαπιστώσατε;

— Δὲν εἶναι τίποτε σοβαρό! εἶπα κουφά, μᾶλλον στομαχικὴ διατάραξις ἐκτὸς ἂν εἶναι ἰλαρά.

— Ἰλαρά; Σὲ τέτοιο ἡλικία;

— Δηλαδὴ, δικαιολογηθῆκα, μπορεί νᾶναι και πνευμονία, ἂν δὲν εἶναι κοιλιακὸς τύφος!

— Ὄστε εἶναι σοβαρό;

— Τὴν βγάλετε δὲν τὴν βνάζει τὸ νύχτα! ἐβλήω με σοβαρότητα καθήνητῶ.

— Μὴ μού τὸ λέτε! Ἀπᾶνω στὴν ὥρα ἀνοίγει ἡ πόρτα και μπαίνει δισστικά ἕνα ἄν (Συνέχεια εἰς τὴν σελ. 32)

ΤΑ ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΑ ΜΑΚΡΟΝΗΣΟΥ

Μια καινούργια κατάκτηση της Μακρονήσου υπήρξε η εγκατάσταση αρτοποιείων για την παρασκευή άρτου για τις ανάγκες των Μανδύων. Ύστερα από το ενδιαφέρον και τις προσπάθειες του Διευθυντού της ΒΧΙΓΕΣ Συνταγματάρχου κ. Μπαϊρακτάρη, άρχισε στις 18 Μαΐου η λειτουργία των φούρνων και τα πρώτα ψωμιά μοιράστηκαν στο Τάγμα. Το γεγονός χαίρειστηκε από όλη την Μακρόνησο με ένθουσιασμό.

Το διοικητικό και τεχνικό προσωπικό των φούρνων αποτελείται εν συνόλω από 94 άνδρες και των τριών Ταγμάτων. Η εργασία για τους τεχνίτες αρχίζει στις 12 τα μεσάνυχτα ως τις 10 π. μ. της άλλης. Δηλαδή εργασία 22 ωρών με 4 εναλλασσόμενες βάρδιες ανά εξάωρη περίπου η κάθε μία. Τέλος η φόρτιση του ψωμιού για τα Τάγματα γίνεται στις 10 π. μ. της επομένης.

Το ψωμί είναι χειροποίητο. Περνάει από το ζυμωτήριο στις σκάφες και στη συνέχεια στον ατμοκαυτήρα, κι όταν φθάσει στο καράρι, δηλαδή όταν είναι ζεστό, στους θαλάμους των 15 φούρνων αμερικανικού τύπου είναι ξερατισμένα με καρυμπατέρ και πυρόμετρο για την παρακολούθησή του ψήσιματος.

Κάθε φούρνος έχει δύο θήκες που χωράνε από τρεις λαμαρίνες των 3 άμτων και η κρησάδα διαρκεί 50' της ώρας. Από εκεί οι άρτοι μεταφέρονται στις 6 αρτοποιήκες όπου 4 μ. για 972 ψωμιά ή κάθε μία κι' όταν κρυώσουν, στ' αυτοκίνητα για τις μονάδες.

Η αρτοποίηση γίνεται με άλευρα τύπου 80 % Αμερικής δηλαδή άποψιτου είναι κατά 20 %.

Με όλες τις τεχνικές ακόμη έλλειψεις οι φούρνοι της Μακρο

νήσου κατάρθωσαν να φθάσουν το 791 Στρατιωτικό Άρτοποιείο του Γουδιού, που αποτελεί σήμερα το πρότυπο στρατιωτικού φούρνου, τόσο από άποψη ποιότητας, όσο και απόδοσεως επί % των άλευρων. Έτσι καλύπτουν όλες τις υπάρχουσες σε ψωμί ανάγκες της Μακρονήσου.

Τα αρτοποιεία υπάγονται εις το Γ' Κ.Π.Α., ο δε Γεν. Στρατοπεδάρχης Συνταγματάρχης κ. Έξαρχάκος δείχνει αμέριστον ενδιαφέρον δια την καλή παρασκευή του άρτου και το καλό ψήσιμο και την γενικήν εργασία των αρτοποιείων με τις συχνές του προσωπικές επιθεωρήσεις και παρατηρήσεις.

Επι κεφαλής της εργασίας αυτής βρίσκονται οι έρ. άνθυπολοχαγοί κ. κ. Κακαδέλης και Μινωτάκης.

Οι φούρνοι της Μακρονήσου είναι ένα έργο πολιτισμού. Μια επίσκεψις σ' αυτούς άρκεεί για να διαπιστωθή η φιλότιμη εργασία που γίνεται εκεί.

Σήμερα οι στρατιώτες-τεχνίτες λόγω των σχετικών άτελειών που εύλογα εμφανίζει η προσωρινή εγκατάστασή τους εις τα κτίρια της Ο. Διανομών Μακρονήσου, κουράζονται κάπως περισσότερο. Όμως γρήγορα θα μεταφερθούν στις τελειοποιημένες εγκαταστάσεις των μηχανοκίνητων αρτοποιείων, που έτοιμάζονται γοργά από Α.Ε.Τ.Ο. και που πληρούν όλους τους όρους της υγιεινής και της άπρόσκοπτης εργασίας.

Έν πάση περιπτώσει τα αρτοποιεία Μακρονήσου αποτελούν νέο τίτλο τιμής για το νησί μας και αξίζουν θερμά συγχαρητήρια σ' όλους, όσοι συνετέλεσαν και συντελούν ώστε να έχουν οι άνδρες των Μανδύων φρέσκο και καλοψημένο ψωμί.

Α. Μ.

Το προσωπικόν του Στο. Άρτοποιείου Μακρονήσου μετά των επικεφαλής άξιωματικών φοιτησανόμηνον, πρό των ένθουσιασμών του Άρτοποιείου

Αναβαπτισμός

Σάρισσα χάρω θρούαλλα, ρημάδια και συντριμία χρόνια όσα τα λάτρευα σαν να Θεό. Φείδια, σκορπιοί, λόκοι κι' άγρίμα όσα κρατούσα στής ψυχής μου τό ναό.

Πέταξα τάσχημα, τά σάπια και τ' άρωσθημένα κι' έγινε υλοτόμος, χτίστης, βεριστής. Ξεθωριασμένα ζόνα, μασκαρεμένα κι' είδωλα τής πίστης μου, τής πρωτινής.

Τά γέσσα όργωσα τ' άνόργωτα και πλουτοφόρα κι' έστειρα τήν χρυσοθησαύριστη σπορά. Πρωτάς κι' είδωλα τά σκοτεινά και ψυχοφόρα. Άνταίος κι' έφερα τό εώς στή γή και τήν χαρά.

Βαρεία στό χέρι μου του χαλαστή ή άείνα, βαλτότοσοι και λουλουδιάσανε ξανά. Τ' άπορριγμένα κι' άγνωρα, λάμψη πήραν κι' εκείνα και ντύθηκαν τήν άμορφή τά ταπεινά.

Καλόγνωμα ζευγάρισα τό διάβα των αίωνων κι' ή σκέψη μου μία στίβα μοιάζει Προμηθεική! Μέσα στήν παγωνιά των άξημέρων χειμώνων μία πάντα στάθηκε Άνοιξη: Η Έλληνική!

Και πήρα τόν πυρσό στό χέρι και τήν δόδα κι' άποκαΐδια σκορπια τό είδωλα τά πρωτινά. Κι' άνάστημα στά στήθη μου ίδω τά την Έλλάδα κι' όλα τής τά θαμπώματα τ' άρχαία και παρωνά!...

ΕΛ. ΝΕΓΡΕΠΟΝΤΗΣ

Η ΠΡΩΤΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΤΑΓ(Τ)ΟΣ ΜΑΚΡΟΝΗΣΙΩΤΩΝ

Από τά έξημερώματα, πριν σιμάνει έλευτήριο στον καταυλισμό του Α' Ε.Τ.Ο., σημειώνεται μεγάλη κίνηση. Στο Τάγμα αυτή τή μέρα (18—7—49) έγινε πανηγύρι. 226 διαλεχτά παιδιά, καθαρία ψυχικά από τό ρύπο του κομμουνισμού, ήθε ή όσα να δικαιωθούν στο αίμα τους: να θούν από έδω, γ' αντιμετώπισουν τους έχθρους της Πατρίδος των. Πανηγύρι ήταν πάντα για τό Έλληνοπούλα κάθε έξόδομησι ή θνική.

Στις 9.30 ή σάλπιγγα σημαίνει προετοιμασία και σε λίγο προσκελήθηκε. Οι άνδρες τής άποστολής εθάνουν κατά λόγους στον χώρο συγκεντρώσεως του Τάγματος και παρατάσσονται. Είναι όλοι τους σε άραοι. Συναισθάνονται δαθεία τις εύθους που έπωμίζονται. Στο μέτωπό των είναι γραμμένη ή άντρίκια διαβεβαίωση: «Ξέρουμε τό καθήκον μας». Αυτό τό είδε καθαρά ο κ. Διοικητής μας, που στις 10 άκριβώς ήθε να επιτηρώση τό τιμήσο και να πη σε πέντε λεπτά τό στερεό λόγια λόγιος του Πρωταν υιάς Σχολής που διδούς άποφοίτους στην Κοινωνία:

Τους έξηγει τόν προορισμό τής άποστολής και συνεχίζει: «Η σημερινή ήμέρα άποτελεί για σας σταθμό Άποδίδεσθ στην Κοινωνία λευκοί, με όλα τά δικαίωμα χωρίς κομμουνία μείωση. Αυτό όμως σας φορτώνει με μεγαλύτερες εύθους. (Φωνές: Τιμό μας, τις αναλαυδώνουμε). Τή λύπη μας

για τόν άπογορισμό μετριάζει ή δεβαιότης, ότι θα μάς δώσετε άπαροπροσώπου. Η φιλοδοξία μας είναι να μαθαίνουμε ευγάριατα νέα σας. Με τή δεβαιότητα ότι θα διακριθήτε στον πόλεμο, σας εύχόμεθα καλό ταξίδι και καλή τύχη». (Χειροσκητμήματα, ζητωκραυγές).

Η συγκίνηση και ο ένθουσιασμός είναι τώρα διάχυτοι. Έκκινούν για τό λιμάνι. Στο δρόμο οι πολίτες του Ε.Σ.Α.Ι. χειροκρατούν και εύγονται καλό ταξίδι. Μά ή συγκίνηση κορυφώνεται στην αποβάθρα, όπου οι άνδρες των λόχων ήταν συγκεντρωμένοι για να τους κατευθύνουν:

«Ζήτω οι λεβέντες», «Γεία σας παιδιά», «Στό καλό».

Η άποστολή με δυσκολία προχωράει. Έχει σχεδόν διαλυθή. Έγκάρδια χειροσφιξίματα, φιλήματα, δάκρυα: οι τελευταίες υποχωρήσεις. Μιά ζωή τελειώνει στους δρόμους, όπου εύτρωσε. Μοιάζει με τό πέρασμα στον προβάλαμο τής άθνα νασίας. Τά τρία καΐκια δέχονται τό βάρος των νέων μαχητών και τό βάρος τής εύθύνης, που έχουν έπωμισθή. Οι φωνές στην αποβάθρα σχεδόν είναι άμύλητοι. Ίναι από τή στενωγρία, γιατί δεν βρίσκονται και αίσιοι στην άποστολή.

Τά καΐκια εναυγίζονται. Άνελάζουν τις σημαίες. Είναι επίτημοσ ό πλοιοί των. Μέσα τους κέρνουν τά παιδιά τής Έλλάδος, τήν Ίδια τήν Έλλάδα, τους στρατιώτες τής καινούργιας δόξης τής Μακρονήσου, τους μαχητές του Ποσώπου Τάγματος Μακρονήσου.

Η Μαρξιστική Οικονομική θεωρία δρῖσκει ὡς μῆσον ἀπολυτρώσεως του προλεταριάτου ἀπὸ τὴν καταπίεση καὶ τὴν ἐκμετάλλευση, τὴν καταπιεσμένην τὴν μῆσον παραγωγῆς καὶ κατα συνέπειαν τὴν κατάρρευση τῆς ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας, αἰρομένης ἔτσι τῆς ἀντίθεσως, πού, κατὰ τὴν γνώμη τῶν ἐπικρατεῖς ἀτὰ καπιταλιστικὸ ὄυστημα καὶ συνίσταται σὺ ἀτὸ ὅτι: «ἐνὸς ἡ δουλειά εἶναι κοινωνική τὰ προϊόντα τῆς ἀποτελοῦν ἀτομική ἰδιοποίηση. Η κοινωνικοποίηση ὅμως ἀπαιτεῖ ἕνα καινούργιο τρόπο ὀργανώσεως τῆς παραγωγῆς, διαφορετικὸν ἀπὸ αὐτὸν πού ἐπικρατεῖ σήμερα. Τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τοῦ σημερινῦ ὄυστηματος θὰ ἐκθέσωμαι παρακάτω, ἀντικρουόντας συνάμα τὶς ἀρχὲς ὀργανώσεως τῆς κομμουνιστικῆς παραγωγῆς.

Μὲ τὴν κοινωνικοποίησὴ δημιουργεῖται μιά ἐνιαία οικονομική μονάδα, ὅλοι δὲ οἱ ἄλλοι κλάδοι παραγωγῆς ἀποτελοῦν τμήματὰ τῆς. Ἡ Κεντρική ἐπιτροπή κατευθύνσεως τῆς παραγωγῆς καταστρώνει πενταετή σχέδια, γιὰ τὸ τι καὶ πόσο θὰ παραχθῆ, καὶ δίδει διαταγὰς πρὸς τὶς κρατικῆς ἐκμεταλλεῖσεις, γιὰ τὴν πραγμάτωσὴ τοῦ πλάνου αὐτοῦ. Ἡ ἐπιτροπή καταρτίζει τὸν γενικὸ πίνακα τῶν βασικῶν ἀναγκῶν τῶν πολιτῶν, ὅπως τὶς ἀντιλαμβάνεται ἡ ἴδια, ἐλάχιστὰ δὲ καὶ ἐκ συμπτώσεως λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν προτιμήσεις καὶ διαθέσεις τοῦ καταναλωτικῦ κοινού. Κατὰ συνέπειαν καὶ ἡ κατεύθυνσις τῶν συντελεστῶν παραγωγῆς — ἐργασίας, κεφαλαίου καὶ φύσεως — πρὸς τὶς διάφορες παραγωγικῆς ἀπασχολήσεις γίνεται μὲ ἐπιδιώξῃ τὴν ἐπιτυχία αὐτοῦ τοῦ πλάνου. Κανεὶς λόγος δέδοια δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ Μαρξιστικοῦ δόγματος «... σὲ καθένα σύμφωνα μὲ τὶς ἀνάγκες του», γιὰτὶ, μόλις πῆραν οἱ ἀπαδοὶ τῆς θεωρίας αὐτῆς τὴν ἐξουσία, εἶδαν, ὅτι τὸ ὄυστημα δὲν φκίξουνε παραδείσους, ὅπου ἀρκεῖ, ν' ἀτλήνης τὸ χερί σου γιὰ νὰ πάρῃς κάθε ἀγαθόν. Τὰ παπούτσια, τὰ ἐνδύματα, τὸ ψωμί, τὰ φαγητὰ, τὸ τηλεφῶνο, τὸ ραδιόφῶνο, τὸ σπῆτι, τὸ ἐπιπλα, τὰ οἰκιακά σκεῦα, τὸ αὐτοκίνητο κ.λ.π. ἀγαθὰ κερσκοῦνται σὲ περιωρισμένους ποσότητες καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Στάλιν δὲν ἀρκεῖ γιὰ τὸν... «χορτασμέ» τοῦ λαοῦ. Ἀγωνιοῦν δὲν παράγουν κατὶ γιὰ νὰ τὸ παρουσιάζουν σὰν ἀνύψωση τοῦ βιολογικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ.

Σύμφωνα μὲ τὴν μαρξιστική θεωρία ἡ διεύθυνση τῆς παραγωγῆς γίνεται μὲ δημοκρατικὸν τρόπο. Οἱ ἐργαζόμενοι ἐκλέγουν αὐτοὺς πού εἶναι ἀπαραίτητοι γιὰ τὴν διεύθυνση, ἀπὸ τοὺς κατωτέρους, μέχρι τοὺς ἀνωτέρους. Τὸ γεγονός ὅτι σχετικῶν μόνον ἀξίαν μπορεῖ νὰ ἐχῆ ἡ γνώμη ἐνὸς κλάφου γιὰ τὸν τρόπο διευθύνσεως ἐνὸς ἐργαστασίου ἢ ἐνὸς ἐργατῆ πού ἀγνοεῖ καθ' ὅλοκληρίαν τὶς ἀρχὲς τῆς Ἐπιστήμης τῆς Οικονομικῆς τῶν Ἐκμεταλλεῶσεων, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἀπὸ τὴν Μαρξιστική θεωρία, μιά καὶ σκοποῦν ἔχει ἀπλῶς καὶ μόνον νὰ δημοκροπήσῃ.

Ἡ πρόσληψη ἐργατῶν στὶς ἐκμεταλλεῖσεις εἶναι ἔργο τῶν ὑπηρεσιῶν, οἱ ὁποῖες τοποθετοῦν τὰ άτομα, ὅπου νομίζουν, πού σύμφωνα δῆθεν μὲ τὶς ἰκανότητες καὶ κλίσεις τῶν, ἐνὸς στὴν πραγματικότητα δὲν λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν τὶς προτιμήσεις τῶν καθ' ἕκαστὰ ἀτόμων.

Στὴ θεωρία οἱ ἐργαζόμενοι δὲν θὰ πρῆπει νὰ ἀμείδωνται μὲ μισθὸ σὲ χρῆ-

μα, μιά καὶ αὐτὸ καταργεῖται σήμερα ὅμως ἀμείδωνται, μὲ τὸ μισθὸ πού καθορίζει ἡ κρατική ἐκμετάλλευση, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ δικαίωμα ἀντίστασως τῶν ἐργαζόμενων ἢ προσπαθείας τῶν γιὰ καλύτερη ἀμοιβή, μὲ συνδικαλιστική ὀργάνωση, ἀπεργίες καὶ ἄλλα μῆσα.

Ἡ πραγματικότητα εἶναι ἀκόμη χειρότερη στὴ χώρα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ λεγομένου ἐπιστημονικοῦ σοσιαλισμοῦ. Ἡ διεύθυνση τῆς παραγωγῆς δὲν εἶναι καθολοῦ δημοκρατική ἐκεῖνο, πού διευθύνει, εἶναι τὸ Κόμμα, τὸ μοναδικὸ, ἀλάνθαστο καὶ ὑπερῶσιο. Οἱ ἡγέτες καθε βαθμοῦ ἔδιορίζονται ἀπὸ τὸ Κόμμα καὶ κανένα μίλος τῶν Σοβιέτ δὲν ἀρνείται τὴν «ἀντιφύλακτη» ἔγκριση τοῦ γι' αὐτὸ τὸ διορισμό — πού τὸν παρουσιάζουν σὰν ἀποτέλεσμα τῆς φήφου του — μὲ κίνδυνον νὰ σταλῆ ἐξοριστὸς στὶς σιδηρῶν τσιπτες. Ἐνας ἄλλος δὲ ὑπερδιδυθῆς, τοῦ ὁποῖου ἡ ὑπαρξὴ εἶναι ἀσυνδιδαστῆ καὶ ἀκατανόητῃ γιὰ τὴν φιλελεύθερη οικονομία, κυβερνᾷ τὴ Σοβιετική παραγωγή: ἡ ΝΙΚΑΒΕΝΤΕ. Διηλοθῆ ἕνα Ἀστυνομικὸ Σώμα ἀπὸ κομματικῶν χαφιέδες πού παρακολουθοῦν τοὺς ἐργάτες, πού τὸ μᾶτι τους συνοδεῖει στὴ δουλειά καὶ τοὺς στέλνει στὶς στέπκες γιὰ κατανομοκοιτικότερα ἔργα, ὅταν τοὺς θεωρεῖται συμπαταριστῆς τῆς παραγωγῆς, λόγω μὴ ὀδοδάσεως στὴν ἔκταση πού αὐτοὶ θεωροῦν ἐπιβεβλημένη. Τὸ κνυτοῦ τοῦ δουλοκτητῆ ἦταν χίλιες φορές πιὸ μαλακὸ ἀπὸ τὸν ἀπεχθῆ αὐτὸν ἐξαναγκασμὸ τῆς ΝΙΚΑΒΕΝΤΕ!... Ὀλοφάνερο λοιπὸν γίνεται, ὅτι τὸ δόγμα «ἀπὸ καθένα σύμφωνα μὲ τὶς δυνατότητες του» δὲν ἔχει καμμία ἀπολύτως πρακτική ἐφαρμογή.

Στὸ σημερινὸ οικονομικὸ ὄυστημα ἐπικρατεῖ ἡ ἀτομική ἰδιοκτησία, τὸ περιεχόμενον τῆς ὁποίας εἶναι ἡ ἐλευθερία διαθεσεως καὶ διευθύνσεως τῆς, ὅταν προκρίεται μὲ αὐτὴ νὰ συντελεσθῆ ἡ παραγωγή καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς καταναλωσεως καὶ διαθεσεως τῶν παραγομένων ἀγαθῶν, κατὰ τὴν ἀπόλυτη κρίση τοῦ κατόχου τῶν παραγωγικῶν μέσων. Μειώνεται ἡ αὐτῶν ἀναλόγως τῆς ἰκανότητος καὶ ἐπιθυμίας τοῦ ἰδιοκτητοῦ γιὰ παραγωγή. Μὲ τὴν προσπάθεια καλλίτερας ἰκανοποίησης τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἰδιοκτητοῦ πραγματοποιεῖται καὶ ἡ κοινωνικὴ ἀφελιωτήρη διεύθυνση τῆς παραγωγῆς. Σκεπτόμενος, ὅτι θὰ ἰκανοποίηση περισσότερο, καὶ κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπο, τὶς ἀνυκτες του ὁ ἄνθρωπος, ἐργάζεται μὲ συνειδητῆ καὶ ζῆλο, γιὰτὶ γνωρίζει, ὅτι ἐκεῖνο, πού θὰ παράγῃ εἶναι δικὸ του.

Ἐνα μεγάλον μέρος δέδοια τῶν ἀνθρώπων δὲν ἔχει ἰδιοκτησία, γιὰ νὰ ζῆσῃ ἐξιδιαιτεῖ τὴν σωματική καὶ πνευματική του ἐργασία. Τοῦτο ὅμως δὲν σημαίνει, ὅτι εἶναι κόνιν καὶ ἀπαραίτητὸ ἐπακόλουθὸ ἡ ἐκμετάλλευση αὐτῶν ἀπὸ τοὺς κατόχους τῶν παραγωγικῶν μέσων, γιὰτὶ ἂν ἡ ἀμοιβή τους εἶναι σύμφωνα μὲ τὴν συμβολή τους στὸ παραγωγικὸ ἀποτέλεσμα, τὰ πράγματα ἔχουν καλῶς. Αὐτὸ ἐπιτυγχάνεται σήμερα κατὰ μὲγα ἐκθῆ. Ἀρκετοὶ μάλιστα ἀμείδωνται καὶ μὲ περισσότερο μισθὸ ἀπὸ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος θὰ ἦταν σύμφωνα μὲ τὴν συμβολή των.

Στὸ σημερινὸ ὄυστημα οἱ διευθύνονται ἐπιχειρήσεως δὲν διορίζονται, ἀλλὰ ἀναδεικνύονται βάσει τῶν ἰκανοτήτων των. Οἱ κάτοχοι τοῦ κεφαλαίου πολλὰς φορές δὲν διευθύνουν οἱ ἴδιοι τὶς ἐπιχειρήσεις, ἀλλὰ μισθοῦν μὲ τὶς ἀνογκαιες γνώσεις. Εἶναι δέδοια, γεγονός, ὅτι ἡ συγκέντρωση, ὅχι ὅμως ἡ πλήρης ἐνοποίηση, ὅπως τὴν θέλει ὁ σοσιαλισμός, εἶναι ὀρθολογικότερη, ἂν ἔμειναν καὶ οἱ ἄλλοι παράγοντες σταθεροί. Ὅμως δὲν ἔμειναν καὶ νὰ γιὰτὶ ἡ σοσιαλιστική ὀργάνωση τῆς παραγωγῆς παρουσιάζει σφάλματα, πού τὴν κάνουν ἀπορριπτεῖα: Στὴν περίπτωση αὐτῆ ἡ ποσολογιοποίηση γίνεται γενική καὶ κατ' ἐμφημίον μεταλλάσσονται σὲ ἰδιοκτήτες οἱ ἐργάτες, γιὰτὶ πραγματικὸ ἰδιοκτήτες εἶναι οἱ ἄνθρωποι τοῦ Κόμματος, πού διευθύνουν καὶ ἐκμεταλλεῖονται τοὺς σοβιετικῶν πολίτες. Ἡ ἐλευθερία οικονομικῆς δράσεως τοῦ ατόμου πού κυριαρχεῖ στὸ σημερινὸ ἐξελιγμένον φιλελεύθερον ὄυστημα, ἡ ὁποία τοῦ ἐπιτρέπει, νὰ ἐργάζεται, ὅπου θέλει, ἀνάλογα μὲ τὶς ἰκανότητές του καὶ τὶς προτιμήσεις του, δὲν ὑπάρχει στὸ σοβιετικὸ καθιστῶς. Ἡ ἐλευθερία καταναλωσεως στραγγαλίζεται ἀπὸ τὸ σχέδιο τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, πού παράγει σύμφωνα μὲ τὴν δικὴ τῆς γνώμη καὶ ὅχι μὲ τὶς προτιμήσεις τῶν καταναλωτῶν, πού γίνονται ἐτσι ἰσοβία στρατιωτικῆς τεταγμένοι στὴν πραγματοποίηση τῶν κυβερνητικῶν οικονομικῶν σχέσεων. Κανὲν μῆσον ἀνύψῃ κατὰ τὸν ὑπερβόρσιον δὲν ὑφίσταται ἐκεῖ ἐνὸς ἐδῶ οἱ ἐργάτες μποροῦν νὰ συνῆρχονται καὶ νὰ συνεταρρίζονται, νὰ συνδιδυθῶνται ἀκόμη σὲ πολλὰς χώρες, ὡς ἐνα σημεια, τὴν παραγωγή. Ὁ ἀνταγωνισμὸς πού ἐπικρατεῖ στὸ πνυτημά μας, παραμετρίζει τὴν οικονομική νωβρότητα, γιὰτὶ ἐξαναγκάζει αὐτομάτως τὰ άτομα νὰ παράγουν καὶ νὰ παρεχῶν ὑπηρεσίες κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπο γιὰ νὰ μὴ δούν τὴν ἐπιχείρησή τους νὰ κλείνῃ.

Ἐδῶ βασιλεὺς καὶ ρυθμιστῆς τῆς παραγωγῆς εἶναι οἱ τιμῆς, πού σχηματίζονται σὲ τέτοιο ὄφους ὥστε νὰ ἐπέρχεται ἡ ἰσορροπία προσφορῆς καὶ ζήτησεως, ἡ ὁποία ἀποκαθίσταται αὐτομάτως μὲ τὴν κίνησιν τῶν τιμῶν ἀνταρραχθῆ. Οἱ τιμῆ ἐξ ἄλλου κατανέμουν τοὺς παραγωγικοὺς συντελεστῆς στὶς διάφορες παραγωγικῆς ἀπασχολήσεις κατὰ τὸν οικονομικότερον τρόπο. Οἱ αὐθαίρετες κρίσεις τῶν ἀνθρώπων πού καταστρώνουν τὸ οικονομικὸ πλάνο λείπουν στὸ ἰσχύον ὄυστημα, ὅπου ὁ καθένας μὲ τὴν δυνατότητα ἡ μὴ καταβολῆς τῆς ἴμης καθορίζει το τι καὶ πόσον θὰ παραχθῆ.

Οἱ κάθε μορφῆς ἐργαζόμενοι ἐπὶ μισθῶ προσλαμβάνονται, πρᾶγόνται ἡ ἀπολύονται ἀναλόγως τῶν ἰκανοτήτων των, ἀμείδωνται δὲ ἄνισα μὲν ὀνομαστικά, πρᾶγματῶς ὅμως ἴσα. Ἀνάλογα μὲ τὴν ὀδοδάση τους γιὰτὶ εἶναι ἰσότητα καὶ δικαιοσύνη, τὸ νὰ ἀμείδωνται σύμφωνα μὲ τὴν συμβολή του καὶ ὅχι σφετεριζόμενος τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δουλειῆς ἰκανωτέρων καὶ ἔργατικότερων ἀτόμων. Ἐδῶ σὲ βωδοικνύει ἡ ἰκανότης σου, ἐνὸς ἐκεῖ ἡ βωδοιότητά σου, ὡς μέλους τοῦ Κομματος.

Βάσει ἡ κοινωνία μας δὲν εἶναι κοινωνία ἀγγέλων εἶναι ἄπλως ἀνθρώπινη. Ἐχει ὅμως τὸ ὄυστημα πού κατὰ φυσική του τῆσῃ ἐξελίσσεται ἔχει τοὺς Νόμους, πού χτυποῦν, ὅτι ἐρχεται σὲ συγκρούση μὲτὸ συλλογικὸ συμφέρον καὶ συμβιβάζουν τὰ ἀτομικὸ συμφέροντα. Τὸ ὄυστημα τοῦτο προτίμησε τοὺς ἀριστῶν Νόμους καὶ ὅχι τὸν ἄριστον Ἀρχοντὶ μάλιστα δὲ τοῦ τύπου... Στάλιν.

ΑΘΑΝ. ΣΑΛΑΣ

Ο ΔΡΙΜΑΡΗΣ

(Από Αύγουστο χειμώνας κι' από Μάρτη καλοκαίρι)

Πρώτη εβδομάδα τ' Αύγουστου και σύ, έτσι άσουλλάγιστα, παίζεις με τὰ κύματα; Έ, και νά σ' έβλεπε ή γιαγιά σου από ταμιά γωνιά! Και τί θά βάζε νά σου ζύρη! Νά τής πάθης τίποτα! Κι' έχεις και τού μακαρίτη τ' όνομα.

Θά παραξενευτής και θά πής, πώς ό Αύγουστος είναι ή χαρούμενη καρδιά τού Καλοκαιριού, τρεμάμενη απ' τούς ξεστούς παλμούς τής ώριμότητάς. Τά τόσα φρούτα δέ θά ξέρη τί νά τή κάμη ή γιαγιά στή χωριά, τώρα που λείπεις και σύ. Δέ θά τά τρώνε μήτε κι' οι γίδες. Κείνος τά μελωμένα σόκα! «Συκολόγο» έτσι δέν τότε λένε οι παλιοί τόν Αύγουστο; Και δέν τότε τραγουδάνε μ' εύγνωμοσύνη; «Άσαστε, τραπεζοφόρη, νάσουν τρείς δολές τó χρόνο»; Και τής «Άγιά Σιλτήρη» πούσαι ή πρώτη μεγάλη γιορτή τού Αύγουστου, στίς 6 τού μήνα, δέ φέρνουνε στήν εκκλησιά τά πρώτα σταφύλια, γιά νά τά βλογήση ό παπάς και νά χαριστήση τó Γαλαζοφόρο; Άφισε, που σέ λίγες μέρες βάζη άλλα τοξίσματα ή γριά. Νά ιδούμε, θ' αξιώση φέτος νά τó κάμη πιά τó τάμα τής, να πάη ξυπολυτή και νά προσκυνήση τή Μεγαλόχαρη στήν Τήνο, τώρα τó Δεκαπενταύγουστο, πούσαι ή Κοίμησή της;

Τέτοιο, λοιπόν, εύλογημένο μήνα και δέ θά καλυμπήσης; Είναι, δέβαια, κι' άρρωστιάρες ό Αύγουστος. Γιατί απ' τή μία τε, πολλά φρούτα, απ' τήν άλλη οι μεγάλες ζέστες φέρνουν έντερικά και παραλυούν τά γόνατα τού ανθρώπου. Άκούσα τά θαλονέρια, λές και θροζούν κι' άποσπάζουν απ' τήν κάβα, και σηκώνουν σύννεφο τó «ουνοῦτι» και θερίζει τούς κομπήτους ή βλουσία. Γι' αυτό και στή δεξάντινά τά χρόνια λέγανε μιά παροιμία: «Περί τής υγείας σου τόν Αύγουστο ερώτα».

Μά τί έχουν νά κάμουν όλα ταῦτα με τó μπάνιο; Κοημένε, μη σέ καταλάβουν πως δέν τó ξέρεις, γιατί θά πούνε: κριμα στά γράμματα και στά έξοδα τού πατέρα σου. Λοιπόν, οι πρώτες έξη μέρες τού Αύγουστου είναι τά «δριμάτα» ή οι «δριμες» πού λένε. Φυλάξου, γιατί αυτές είναι οι πιο γρουσουζίκες, οι πιο άπαισιες και οι ορριζικές μέρες τού χρόνου. Και τί δέν μπορείς νά πάθης, αν δέ φιλοχτής αυτές τις μέρες! Καλυμπήσες; Τó κορμί σου θά γεμίση όλο από τά μικρά εξανθήματα και θά γίνη σαν ούρανος με τ' άστρα. Έλασες τó κεφάλι σου; Θά μαδήσουν, κοημένε, τά μαλλιά σου και θά γίνης γουλί πριν τής ώρας σου και θά σέ γελάε τά κορίτσια. Άφού ακόμη και ρούχα νά πλύνης, «δριμαζούν», «δριμακόδονται», ό πως λένε, δηλ. γεμίζουν μικρές-μικρές τρυπες.

Κι' αυτές άκριβώς οι τρυπίτσες στή ρούχα και τά εξανθήματα στή κορμί θα σ' οδηγήσουν νά διαλευκάνης τó μυστήριο Μήπως, όταν άπλώσης τά ρουχαλάκια τού μωρού τή ν. χ.α. κάτω από τ' άστέρια δέ γ' ει τó καιφερό σπυράκι, σαν άστέρια άμέτρητα; Για μέτρησε τ' άστέρια και

θά δής νά γεμίζουν τά χέρια σου γαρδαβίτσες, «άκροχορδόνες» πού λένε οι σπουδασμένοι. Κι' όταν «σκαρίζεις» ή Πούλια, ούτε οι άνθρωποι ούτε και τ' άλογα δέν τολμούν νά κοιμηθούν έξω, γιά νά μήν τούς σημαδέψη ή Πούλια και γεμίσουν στίγματα. Ούτε και βούχα άπλώνουν κεινή τή νύχτα. Τά ίδια και στή «λιόκρηση», δηλ. με τήν πανσέληνο.

Όποτε τ' άστρικά έχουνε τó λόγο και στίς «δριμες». Κι' άμα σκεφτούμε, πώς σέ πολλά μέρη αρχίζουν από τις 24—25 'Ιουλίου, θά πρέπει νά τις σχετισάμε με τήν έπιτολή τού όλθβριου άστερισμού τού Κυνός, πού ενών γίνεται στίς 20 'Ιουλίου περίπου, κατακαίει με τή λάβα και τή γρουσοικία του και τόν Αύγουστο, καθώς πιστεύουνε οι άρχαίοι κι' οι Βυζαντινοί. Και κείνοι αυτές τις μέρες τις έψχανε γιά πολύ ανάποδες κι' επικίνδυνες, καθώς ήτανε συχνόι οι ζαφνικοί θάνατοι ανθρώπων και ζωντανών, προπαντός απ' τήν ήλιαση «Αστροβλήτες» λέγονταν τά θύματα και τó κακοποιό άστέρι, πού έννοούσαν, είναι, έβδουα, ό άστερισμός τού Κυνός, πού στέλνει τά «κυνικά κούρτια» στή γη. Μά και γιά τούς Ρωμαίους αυτές οι μέρες ήτανε ενεφάστι ντίτες, δηλ. μέρες άπαισιες και μιαιρές ακατάλληλες γιά κάθε δουλειά. Στίς 3 Αύγουστου στή Ρώμη δόζανε εκκληρίασμα στά σκυλιά και, μοιολότι λέγανε πώς ή «τελετή» ήταν έντελώς καθαρτική, ή αλήθεια θάνοι πώς αυτό γινόταν, γιατί αυτές τις μέρες ή λύσσα είναι πολύ τής μόδας.

Τό μόνο καλό, πόχουν οι «δριμες», είναι, πώς, από πηλιά ίσαμε σήμερα, σύμφωνα με τήν άτμοσφαιρική κατάσταση τών

ημερών αυτών, προμαντεύουν αν θάχωμε εύκτηρία ή δυσκτηρία, δηλ. καλό ή κακό καιρό γιά όλο τó χρόνο.

Όποτε πανάρχαια είναι ή πίστη, πώς αυτές οι μέρες είναι ανάποδες. «Δριμες», δέβαια, τις έψανε, γιατί ό ήλιος είναι «δριμύς» και σέ τσουρουφλίανε οι άκτίνες του. Στήν Κύπρο τις λένε «κακουστίες», δηλ. κακές μέρες τού Αύγουστου. Και τó μήνα με τις «δριμες» τόν έψανε «Δριμάρις». Άστερα κι' άλλες μέρες τις βαφτίσανε έτσι, όπως τά «δωδεκαήμερα» με τούς Καλλικαντζαρέους και τις «δριμες» τού Μαρτίου, πού είναι λαχείο γιά τούς ξυλοκόπους, γιατί σαρακιάζουν τά ξύλα, πού κόβουνε κείνες τις μέρες; «Τ' Αύγουστου οι δριμες στά πανιά και τού Μαρτίου στά ξύλα».

Προσοχή, λοιπόν, στίς «δριμες» τού Αύγουστου, μά και σ' άλλες του τις μέρες. Γιατί θά τó κατάλαβες, πώς έχουνε μικρόνε, πιά, δηλ. μάς έρχονται τά πρώτα μακρινά μηνύματα τού χειμώνα.

Άπό Αύγουστον χειμώνα κι' από Μάρτη καλοκαίρι.

Η: 'Επάτησεν ό Αύγουστος κι' ή άκρη (τού χειμώνα, πούει ό φτωχός τó δειλιό κι' ό άρχων (τας τόν ύπνο.

Άλλωστε, σύμφωνα με τά παλιά ημερολόγια, τις 'Ινδικτιόνες, ή χρονιά τελειώνει με τού Αύγουστου τή στερνή μέρα, πού γι' αυτό τή λένε «Κλειδοχρονιά». Ξακουστός ό Αύγουστος, όσο κι' ό βοασμένος Ρωμαίος αυτοκράτορας πού χάρις σ' αυτόν τó μήνα τ' όνομά του.

ΠΡΟΤΙΝΟΣ

Ό πρώην ύπουργός δουλειτής κ. Π. Μαυρομιχάλης, δατις έπεσκέφθη τήν Μακρόνησο έσχάτως, όμιλει πρós τούς στρατιώτες τού Α' Ε. Τ. Ο. έν μέσω ένθουσιωδών έκδηλώσεων. Πρω' αυτών ό Δ' τής τού Α' Ε. Τ. Ο. ταγματάρχης κ. Α. Βασιλόπουλος.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ κ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ Ο κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΚΟΝΤΑ ΜΑΣ

Την 2αν Ιουλίου επισκέφθη τας μονάδας Μακρονήσου ο τέως υπουργός των Στρατιωτικών και έμπνευστής της ιδέας της Μακρονήσου κ. Γ. Στράτος, συνοδευόμενος υπό του Δ/ντου ΒΧΙΓΕΣ συνταγματάρχου κ. Γ. Μπαϊρακτάρη, της συζύγου του κ.ά. έπισκεπτών. Ο κ. Στράτος έγινε το αντίκειμενο ένθουσιωδών εκδηλώσεων εκ μέρους των αξιωματικών και όπλιτών του Γ' ΕΤΟ όπου απέδιδάθη και του έγένοτο δεξίωσις. Ο πρώην υπουργός επισκέφθη εϊτα τας έγκαταστάσεις του Τάγματος και έν μέσω πατριωτικών εκδηλώσεων μετέβη εις τό Α' ΕΤΟ.

Ο κ. Στράτος εξέφρασε την ικανοποίησιν του εκ της γενομένης επίσκεψως του Α' ΕΤΟ οι δέ πατριωτικές εκδηλώσεις των όπλιτών συνεκίνησαν τόν εκλεκτόν ξένον μας όστις ευρετήν εύκαιρίαν νά συγχωρή τόν Δ/τήν του Τάγματος διά τό ζήαιρετον έργον του.

Αφού κατέλυσε εν εις τό διοικητήριον του Α' ΕΤΟ, την επόμενην ο κ. Στράτος επισκέφθη και τό Β' ΕΤΟ, όπου συ-

νητήθη με τό νρόλις αποδοχάσθέντα Διοικητήν της Α.Σ.Δ. Α.Ν. αντίστράτηγον κ. Γ. Παπαγεωργίου. Μετά την επακολουθήσαν επίθεωρήσιν του Τάγματος και την γενομένην παρέλασιν, ο στρατηγός και, ο κ. Στράτος, υπό τας φρενητι-

ώδεις ζητωκραυγάς των όπλιτών, ώμίλησαν προς τους συγκεντρωθέντας.

Εϊς τόν λόγον του ο κ. Διοικητής της ΑΣΔΑΝ έξήρη την ιερράτην και τό δικαϊον του διεξαγομένου αγώνος καθώς και τας άρετάς του Έλληнос

στρατιώτου. Στιγματίζων δέ τας προδοτικές και έγκληματικές ενεργείας των κομμουνιστοσυμμοριτών εκάλεσε τους πάντας εις τό έθνικόν προσκλήτηριον. Με τό σύνθημα «όπλα θέλουμεν» εκάλυφθησαν τά τελευταία λόγια του στρατηγού μας, όστις ήναγκασθη νά υποσχεθί ότι συντόμως θά έλθη και ή ιερά αυτή στιγμή.

Ο κ. Στράτος εξήδηλωσε τόν ένθουσιωσμόν διά την συντελεσθείσαν πρόοδον εις τό έργον της Μακρονήσου άφ ότου έδόθη ύπ' αυτού του ίδιου ή πρώτη ώθησις εις τό λαμπρόν τούτο έργον.

Κατό την διάρκειαν του παραιθέντος εις την Λέσχην ΑΣΚών του ΒΕΤΟ γευματος έδόθη ή εύκαιρία εις τους εκλεκτους ξένους νά εκτιμήσουν και την λαμπράν εκπαιδευτικήν εργασίαν των μονάδων. Τα καλλιτεχνικά συγκροτήματα του τάγματος εξέτέλεσαν έργο του ρεπερτοριου τους διά την ψυχαγίαν των έπισκεπτών, οι όποιοι ανεχώρησαν διά Λούριον έν μέσω ζωηρών επευφημιών και πλήρη ικανοποιημένη εκ της γενομένης επίθεωρήσεως.

Ο πρώην υπουργός κ. Γ. Στράτος άμιλεί προς τους στρατιώτας μας. Παρ' αυτόν διακρίνεται ο Δ/τής της ΑΣΔΑΝ κ. Γ. Παπαγεωργίου και οι Δ/ταί των Α' Ε.Τ.Ο. και Β' Ε.Τ.Ο. ταγ/τάρχοι κ. κ. Βασιλόπουλος και Τζανκιάτος.

ΕΚΛΕΚΤΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

Ο κ. CROFT

Την 13—7—49 επισκέφθη τό Τάγμα Μακρονήσου ο κ. Άλμπερτ Ε. Κρόφτ, του σχεδίου Μάρσαλ δια την Έλλάδα. Ούτος συνοδευέτο υπό του Δ/του της ΒΧΙΓΕΣ συνταγματάρχου κ. Μπαϊρακτάρη και της κυρίας του και από εκλεκτά μέλη της Αθηναικής κοινωσίας. Η γενομένη υποδοχή και δεξίωσις εις την Λέσχην του Β' Ε.Τ.Ο. ένθουσίωσαν τόν κ. Κρόφτ, όστις εις την επακολουθήσαν συγκέντρωσιν των όπλιτών και μετά την όμιλίαν του υπ' ύγού κ. Ράνιου και του όπλιτου Θεοδοσιουλάου διά την σημασίαν του σχεδίου Μάρσαλ, εξέφρασε τόν θαυμασμόν δι' όσα έβλεπει. Αφού οι εκλεκτοί ξένοι μας επίσκεθίθησαν τά καλλιτεχνήματα του Τάγματος, μετέβησαν εις τό Α.Ε.Τ.Ο. όπου μετά την θερμήν υποδοχήν και την προσφώνησιν του στρατ. Βισάλου ώμίλησεν από του μικροφώνου ο κ. Κρόφτ τονίζας τους φιλικούς δεσμούς των δύο συμμάχων Έθνών ως και τόν θαυμασμόν του διά τό συντελούμενον εις Μακρονήσον έργον.

Η αναχώρησις του κ. Κρόφτ και της συνοδείας του έβυσεν άφορησίως εις ζωηράτας εκδηλώσεις των άνδρών του Τάγματος.

ΑΜΕΡ.ΚΑΝΟΙ ΔΗ.Κ.ΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ

Την 25 Ιουλίου επισκέφθησαν τας μονάδας Μακρονήσου εκλεκτοί Αμερικανοί ξένοι, μεταξύ των όποιων ο καθηγητής κ. Στήθεν Ράνσιμαν και οι δημοσιογράφοι Μπάττυ Τζάνεκ και Κέλις Γουάς. Τούτους συνοδευεν ο διευθυντής Τμήμ. Διασωτικής της ΒΧΙ Λοχαγός κ. Εύστ. Πουλιαντίδης. Ούτοι άπειθαυράστεις εις Γ' Ε.Τ.Ο. παράτησαν εις συγκέντρωσιν όπλιτών του Τάγματος, μετά τό πέρας της όποιας έν μέσω ζωηρούτων εκδηλώσεων μετέβησαν εις τό Διοικητήριον, όπου τους προσεέδωσαν άναμφυκτικά.

Ακολουθίας οι ξένοι μας μετέβησαν εις Α' Ε.Τ.Ο. όπου και παρεκόθησαν εις γεύμα. Αί ζωηρά πατριωτικά εκδηλώσεις των όπλιτών έντειπίσαν μεγάλην έντύπωσιν εις τους έπισκέπτας, οι όποιοι και εξέδηλωσαν την ικανοποίησιν των προς τόν διοικητήν του Τάγματος κ. Βασιλόπουλον.

Μετά ταύτα οι έπισκέπται μετέβησαν εις Β' Ε.Τ.Ο. Αί εκδηλώσεις των άνδρών, αί γεγόμενοι προσφώνήσεις και ή έλη ένφάνισις του Τάγματος άπετέλεσαν άπροσδόκητον έκπληξιν διά τους Αμερικανούς έπισκέπτας, οτινες, άναχωρούντες, δέν εύρισκαν λόγους νά εκφρασίαν τόν θαυμασμόν των, δι' όσα είδαν και άντελήθησαν κατά την σύντομον επίσκεψιν των εις τήν νήσον μας.

Ο εκπρόσωπος του Σχεδίου Μάρσαλ κ. Κρόφτ γαιοετίζει ένθουσιωσμένους τους στρατιώτας μας. Διακρίνονται ήμισης ή κ. και ο κ. Μπαϊρακτάρης ως και ο κ. Ν. Έξαρχάκος.

Ο κ. Ράνσιμαν κλπ. έπισκέπται παρακολουθούν την άνάκρουσιν του Έθνικου μας Ύμνου εις τό Γ' Ε.Τ.Ο.

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΟΥ Γ.Ε.Σ. ΕΠΙΘΕΩΡΕΙ ΤΗΝ ΜΑΚΡΟΝΗΣΟΝ

Την 21ην του μηνός Ιουλίου έπεσκέ-
ε η και επιθεώρησε τας μονάδας Μακρο-
νήσου ο αρχηγός του Γεν. Επιτελείου
Στρατού αντιστρατηγός κ. Κοσμάς συνο-
δευόμενος υπό του υπασπιστού του καθώς
και υπό του Διευτ. ΒΧΙΙΓΕΣ, Συνταγμα-
τάρχου κ. Μπαϊρακτάρου. Ο Αρχηγός ά-
πεβιάσθη περί ώραν 4ην άπογευματινήν
εις τόν λιμένα του Γ. Τάγματος όπου τόν
υπεδέχθη ο Γεν. Στρατοπεδάρχης Μακρο-
νήσου κ. Έξασαχός όστ - έδωσε και την
σχετική άναφοράν καθ' ην στιγμαίν γυμνα-
σής φορούσε και ή μπάντα απέβιδεν τι-
μάς. Ακολούθως ο αρχηγός έπεθεώρησε
τους άνδρας του Γ' ΕΤΟ και είτα έπι-
σκέθη τας εγκαταστάσεις και τήν νοση-
ρεία του Ραδιοφωνικού Σταθμού Μακρο-
νήσου ώς και τας άλλας στρατιωτικές
εγκαταστάσεις του τάγματος. Έπικω-
λούθησε παρέλξις τών άνδρών του τάγ-
ματος εις τόν γήσον άσκήσεων Γδ παρά-
στυα τών άνδρών και ή πειθαρχημένη
και τελεία έκτέλεσις τών άσκήσεων ή κα-
θαριότης και νεικά ή ήρωιστή έμφά-
νισή των προσέκλεσαν έξαιρητικήν έντύ-
πωσιν εις τόν Αρχηγόν ή όποίους δέν πα-
ρέλειπε νά τήν ύπομνήση εις τόν λόγον
του μετά τήν γενομένην υπό του στρατιώ-
του Πανταζή προσφώνησεν είπόν μεταξύ
τών άλλων: «Άλλα περίμενα νά δω έδώ
και άλλα βλέπω. Δέν είμαι ούτως άλλα
στρατιωτική και δι' αυτό θά σάς πώ
δύο μόνον λόγια. Ο κομμουνισμός έγη-
ιιά έβρα πολύ έλκυστική διά τους άφελ-
είς. Διακρούτουν ποδύματα τά όποια
εις τήν πραγματικότητα δέν γίνονται. Ο
κομμουνισμός είναι κατ' ουσίαν δεσποτι-
σμός εις τόν όποιον καλύτερον οι προ-
νομιούντοι του κήματος. Είναι εύτύχη

Ο Αρχηγός Γ.Ε.Σ., στρατηγός Κο-
σμάς, παρακολουθεί με ικανοποίη-
σιν τας έκδηλώσεις τών στρατιωτών
μας Παρ' αυτόν ο συνταγματάρχης
κ. Γ. Μπαϊρακτάρης και ο γεν. στρα-
τοπεδάρχης κ. Ν. Έξασαχός.

ότι όσις τά άντελήθητε και άπεκρούξατε
τας άνάς αυτές. Είμαι εύχαριστημένος
πού σάς βλέπω νά είσθε έτοιμοι διά τή
καθήκον. Τους λόγους του Αρχηγού έ-

κάλεσαν ούρανομήκεις ζητωκραυγαί Μετά
ταύτα έγινετο επιθεώρησις τών στρατ.
φυλακών, του άρτοποιείου κ.λ.π. εγκατα-
στάσεων. Εις τας 6.30 έπεσκέθη τή Γ'
Κέντρον Παρ. ΑΕ επιθεώρησε και τή
νέον κτίριον του στρατ. νοσοκομείου Μα-
κρονήσου. Ο αρχηγός μετά ταύτα μετέβη
εις Β' ΕΤΟ όπου επιθεώρησε τους άν-
δρας και έν συνεχεία παρακολούθησε πα-
ρέλξις άποκομίσεως τας άοιστας τών έν-
τυπώσεων. Κατόπιν έπεσκέθη τή ένοα
και τας εγκαταστάσεις του τάγματος και
παρακολούθησε συγκέντρωσιν όπου τόν
προσέφώνησεν ο ύπολιγός κ. Ράντος και
ό στο. Πένιος Κ. Απήντησε δέ αύτος με
θερμούς παραινέτικους λόγους. — Μετά
ταύτα παρακολούθησεν εις τήν λέσχην
όξικόν τήν χορωδίαν και τήν άρχίστην
του τάγματος εις διάφορα μουσικά τεμά-
για. Τέλος έν μέσω ένθουσιωδών έκδηλώ-
σεων ο Αρχηγός ανεγόρησεν έκ του
Β' ΕΤΟ και περί ώρον 7.45 άφίκετο εις
Α' ΕΤΟ όπου παρακολούθησε θεατρικήν
προδασσιν και ακολουθώς παρεκάθησεν
εις γεύμα δοθέν εις τήν λέσχην ΑΕ)κών.
Τήν πρωΐαν τής 22ας έπεθεώρησεν τους
παρέλξις άνδρας του Α' ΕΤΟ εις
τους όποίους ύπεσκήθη ότι θά εισηγηθή
διά τήν σύντηον αναχώρησιν των ποδ
τό καθήκον.— Η εις ΕΣΑΙ γενομένη ύπο-
δοχή συνεκίνησε ζωηρότατα τόν αρχηγόν.
Εις τους ζητωκραυγάζοντας πολλούς εδύ-
λωσε ότι θά ένεργήση καταλλήλως διά
τήν ταχείαν άποκατάστασιν τιν.

Περί τήν 10ην ώραν ο Αρχηγός άνε-
γόρησεν δι' Αθήνας με τας καλύτερας
τών έντυπώσεων και πλήρως Ικανοποιή-
σεως διά τήν ήθικόν και έθνικόν φρόνημα
τών άνδρών τής Μακρονήσου.

ΠΡΕΣΒΕΥΤΑΙ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΜΑΣ

Τήν 30ήν Ιουνίου έπεσκέθησαν τό Α' και Β' ΕΤΟ οι έν
Αθήναις και Καίρω πρεσβευταί τής Δανίας κ. κ. Χούμπερτ
Ούιτφάελδ και Χέγκ Γκούντμπεργκ. Οι κ.κ. Πρεσβευταί άπε-
διδάσθησαν εις Α' Ε.Τ.Ο όπου έγινόντο άντικείμενον θερμοτά-
των έκδηλώσεων έκ μέρους όξικόν και όπλιτών τής Μονάδος
ή κατάπληξις τών κ.κ. Πρεσβευτών δι' ότι και όσα έβλεπαν
εις τήν συγκρατημένο νησί μας ήτο έκδηλα. Εις προσφώνησιν γε'
νομένην υπό όπλιτου κατά τήν συγκέντρωσιν ύποδοχής Α Τάγμα-
τος απήντησεν ό έν Αθήναις Δανός πρεσβευτής έκφράσας τή
Ικανοποίησιν και τήν εύαρέσκειαν διά τή λαμπρά άποτελέ-
σματα του συντελουμένου εις τήν νήσον μας έργου. Ακολούθως
οι κ.κ. πρεσβευταί έντυμάτισαν εις τήν λέσχην Αξίωματικών
έν μέσω ένθουσιωδούς άμωσασείας. Μεγαλύτερος είσέτι ύπό-
ξεν ό ένθουσιωδούς τών ύψηλών ξένων, μας όταν άπεροχόμενο-
πρός Β' ΕΤΟ έγινόντο άντικείμενα θερωών έκδηλώσεων έκ μέ-
ρους τών όπλιτών του Α' ΕΤΟ. Η εις τή Β' ΕΤΟ ύποδοχή ήτο
άνωτέρα πάσης περιγραφής. Εις τας γενομένας ποσωνήσιας
και προπόσεις άντηλλάγησαν λόγοι έκφράζοντες τους στενοūs
δεσμούς φιλίας τών δύο έθνών και τών θαυμασμών διά τήν έπι-

τυχίαν του αναμφεωτικού Σχολείου Μακρονήσου. Οι κ.κ. Πρε-
σβευταί κατά τήν αναχώρησιν των εύρον τήν εύκαιρίαν νά έκτι-
μήσουν τή ένθουσιωδόν, τή φιλική αισθήματα και τήν θέ-
λησιν τών άνδρών διά τήν συνεισφοράν των εις τήν τελειωτι-
κήν νίκην.

Ο Πρεσβευτής τής Δανίας έν Αθήναις προσφωνεί τους
στρατιώτες τής Μακρονήσου Παρ' αυτόν ο Πρεσβευτής τής
Δανίας έν Καίρω και ο Διτης του Α' Ε.Τ.Ο. ταγματάρχης
κ. Α. Βασιλόπουλος.

ΝΕΣ

Ν Μ Α Σ

ΡΑΤΗΓΟΣ Κ ΚΟΣΜΑΣ

Μ Α Σ

Ἐπίσκεψιν
τοῦ Διογ. τῆς Α.Σ.Δ.Α.Ν.
καὶ τοῦ κ. Στράτου

Ἐπίσκεψιν
τοῦ κ. Κρόφι

ἀπὸ τὰ θάμνηνα γλυπτοῦ
Ι.Ο. (ἄνω). — Ὁ στρατη-
Γ. Διακρίνεται πλησίον τοῦ
ρακτιόρου καὶ ὁ Γ. Στράτης
(κάτω).

Ἄνω: Τρεῖς χαρακτηριστικὲς φωτογρα-
φίαι ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν Μανάδων
Ἀκρονήσου ὑπὸ τῶν στρατηγῶν κ. Γ.
Παπηνγεωνίου καὶ κ. Γ. Στράτου.—
Κάτω: Ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Συνεδίου
Μάσσαλ Ζητεῖ μ' ἐπιθετικὴν πληροσφίαν
διὰ τὸ ἔργον καὶ τὴν ζωὴν τῶν ἀνδρῶν
τῆς Μακρονήσου.